

سری گزارش‌های آینده‌پژوهی بررسی چشم‌انداز صنعت کشاورزی در جهان تا افق ۲۰۳۴ بر مبنای گزارش سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO) و سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD)

شماره گزارش: ۱۴۰۴/ت-۱۰۰۹۱ تاریخ گزارش: مردادماه ۱۴۰۴

مقدمه

رهبر معظم انقلاب اسلامی به منظور جهش تولید کشور، سال ۱۴۰۴ را سال «**سرمایه‌گذاری برای تولید**» بیان فرمودند و خاطر نشان کردند که «یکی از مسائل مهم اقتصاد در کشور سرمایه‌گذاری‌های تولیدی است. **تولید آن وقتی جهش پیدا میکند که سرمایه‌گذاری انجام بگیرد.** البته سرمایه‌گذاری عمدتاً از سوی مردم باید انجام بگیرد - و دولت شیوه‌های مختلفش را برنامه‌ریزی کند - لکن در آن جایی که مردم یا انگیزه‌ای ندارند یا توانایی سرمایه‌گذاری ندارند، دولت هم میتواند در این میدان وارد بشود؛ نه به عنوان رقابت با مردم، بلکه به عنوان جایگزین مردم؛ آنجایی که مردم نمی‌آیند، دولت وارد میدان بشود و **سرمایه‌گذاری** کند. به هر حال سرمایه‌گذاری تولید یکی از مسائل لازم برای اقتصاد کشور و برطرف کردن مشکل معیشت مردم است. اصلاح معیشت مردم برنامه‌ریزی می‌خواهد لکن این برنامه‌ریزی بدون مقدماتی از این قبیل امکانپذیر نیست. بایستی حتماً هم دولت و هم مردم با عزم و انگیزه‌ی فراوان، سرمایه‌گذاری برای تولید را جدی بگیرند و دنبال کنند. کار دولت، فراهم کردن زمینه‌ها است، برداشتن موانع تولید است؛ کار مردم هم این است که سرمایه‌های خرد و سرمایه‌های بزرگ خود را بتوانند در راه تولید به کار ببرند.»

گروه مالی مهرگان نیز سال ۱۴۰۴ را با شعار «**سرمایه‌گذاری پایدار برای نسل‌ها**» آغاز نموده و در تلاش است در مسیر دستیابی به چشم‌انداز ترسیمی با تکمیل زنجیره ارزش به همراه مدیریت مطلوب دارایی‌های مالی و استفاده از ابزارهای بازار سرمایه گام بردارد. بدین منظور، توسعه همه جانبه در بخش‌های انرژی، من جمله بخش «**تحلیل بازار و مطالعات اقتصادی**» را در دستور کار خود قرار داده و با تهیه و انتشار گزارشات مدون تحلیلی در حوزه‌های مالی، اقتصادی، انرژی، کامودیتی و سایر حوزه‌های مرتبط سعی بر تحقق مسیر رو به رشد خود خواهد شد.

غلامرضا رحیمی
مدیرعامل

سری گزارش‌های آینده‌پژوهی

بررسی چشم انداز صنعت کشاورزی تا افق ۲۰۳۴ بر مبنای گزارش OECD-FAO

شماره گزارش: ۱۴۰۴/ت-۱۰۰۹۱

تاریخ گزارش: مردادماه ۱۴۰۴

معاون سرمایه‌گذاری و تامین مالی: دکتر شایان غائبی مهماندوست
مدیر واحد تحلیل بازار و مطالعات اقتصادی: دکتر احسان محمدیان امیری
کارشناس گزارش: الناز رضائی

تهران، خیابان ستارخان، خیابان حبیب‌اله،
بلوار متولیان، پلاک ۷، طبقه هفتم

۰۲۱-۵۴۷۰۸۰۰۰ //

mehreganfinancialgroup

گروه مالی مهرگان

فهرست

www.mehregantamin.ir

-
- چکیده مدیریتی ۴
 - بخش اول: پیش‌بینی تولید و تجارت جهانی محصولات کشاورزی تا افق ۲۰۳۴ ۵
 - بخش دوم: پیش‌بینی وضعیت بازار صنعت کشاورزی به تفکیک محصولات ۱۰
-

چکیده مدیریتی

گزارش حاضر چشم‌انداز جهانی صنعت کشاورزی تا افق ۲۰۳۴ است که ارزیابی جامعی از چشم‌انداز ۱۰ ساله بازار کالاهای کشاورزی و شیلات در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی ارائه می‌دهد. این گزارش بر مبنای گزارش‌های سازمان همکاری اقتصادی و توسعه و سازمان غذا و کشاورزی OECD-FAO تهیه و تدوین شده است.

پیش‌بینی می‌شود در دهه آینده، ارزش ناخالص تولید کشاورزی جهانی بالغ بر ۱۴٪ رشد کند و در سال ۲۰۳۴ به ۳.۹۶ تریلیون دلار برسد. همچنین، ارزش ناخالص تولید محصولات زراعی در سال ۲۰۳۴ به ۱.۸ تریلیون دلار (رشد ۱۴٪) افزایش خواهد یافت و پس از آن ارزش ناخالص تولید دام از ۱/۳ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۴ با رشد ۱۶٪ به ۱.۵۴ تریلیون دلار در سال ۲۰۳۴ و نهایتاً ارزش ناخالص تولید شیلات به ۵۹۷ میلیارد دلار (رشد ۱۴٪) در پایان سال ۲۰۳۴ خواهد رسید.

پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی غلات به صورت سالانه ۱.۱٪ رشد نماید و تا سال ۲۰۳۴ به ۳.۲ میلیارد تن برسد که بین ۴۹٪ تا ۶۵٪ از تقاضای جهانی غلات تا سال ۲۰۳۴ در پنج کشور مصرف‌کننده‌ی برتر هر محصول صورت گیرد، که این میزان به‌وضوح کمتر از تمرکز تولید جهانی است. تقاضای جهانی از غلات نیز انتظار می‌رود از ۲.۸ میلیارد تن در سال ۲۰۲۴ به ۳.۲ میلیارد تن تا سال ۲۰۳۴ افزایش یابد، که عمدتاً ناشی از افزایش مصرف غذایی (۱۴۶ میلیون تن) و مصرف خوراک دام (۱۳۴ میلیون تن) است. کشورهای آسیایی ۵۴٪ از این افزایش تقاضا را به خود اختصاص خواهند داد.

از طرفی، تولید جهانی شکر انتظار می‌رود از ۱۷۸ میلیون تن در دوره پایه به ۲۰۵ میلیون تن تا سال ۲۰۳۴ افزایش یابد، که ۶۳٪ آن از آسیا و ۲۴٪ از آمریکای لاتین تأمین خواهد شد.

در منطقه آسیا، کشورهای هند، تایلند و چین بیشترین سهم را در تأمین شکر منطقه خواهند داشت و تولید خود را نسبت به دوره پایه به ترتیب ۸.۷ میلیون تن، ۳.۶ میلیون تن و ۲.۰ میلیون تن رشد خواهند داد. هند پس از برزیل، دومین تولیدکننده بزرگ شکر در جهان، نرخ رشد تولید شکر نسبت به دهه گذشته اندکی کاهش خواهد یافت که علت آن رشد کندتر تولید نیشکر و افزایش استفاده از نیشکر برای تولید اتانول است. در سال ۲۰۳۴، پیش‌بینی می‌شود که کشورهای برزیل، هند، چین و تایلند به ترتیب ۶۰، ۵۰، ۲۰، ۱۲ میلیون تن تولید خواهند داشت. در سال ۲۰۲۴، تولید جهانی گوشت با رشد ۱.۳ درصدی به حدود ۳۶۵ میلیون تن رسید که این افزایش عمدتاً ناشی از رشد تولید گوشت مرغ بود، در حالی که تولید گوشت گاو نیز به این رشد کمک کرده است. در میان کشورها، برزیل بیشترین رشد را در تمامی دسته‌های اصلی گوشت تجربه کرد. پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی گوشت تا سال ۲۰۳۴ با رشد ۱۳ درصدی (معادل ۴۶ میلیون تن لاشه) به حدود ۴۰۶ میلیون تن برسد. بیش از نیمی (۵۵٪) از این رشد در آسیا اتفاق خواهد افتاد که بخش عمده‌ای از آن مربوط به افزایش ۱۵ میلیون تنی تولید گوشت مرغ است.

بخش اول: پیش‌بینی تولید، مصرف و تجارت جهانی محصولات کشاورزی تا افق ۲۰۳۴

www.mehregantamin.ir

وضعیت جمعیت جهان در سال ۲۰۲۵

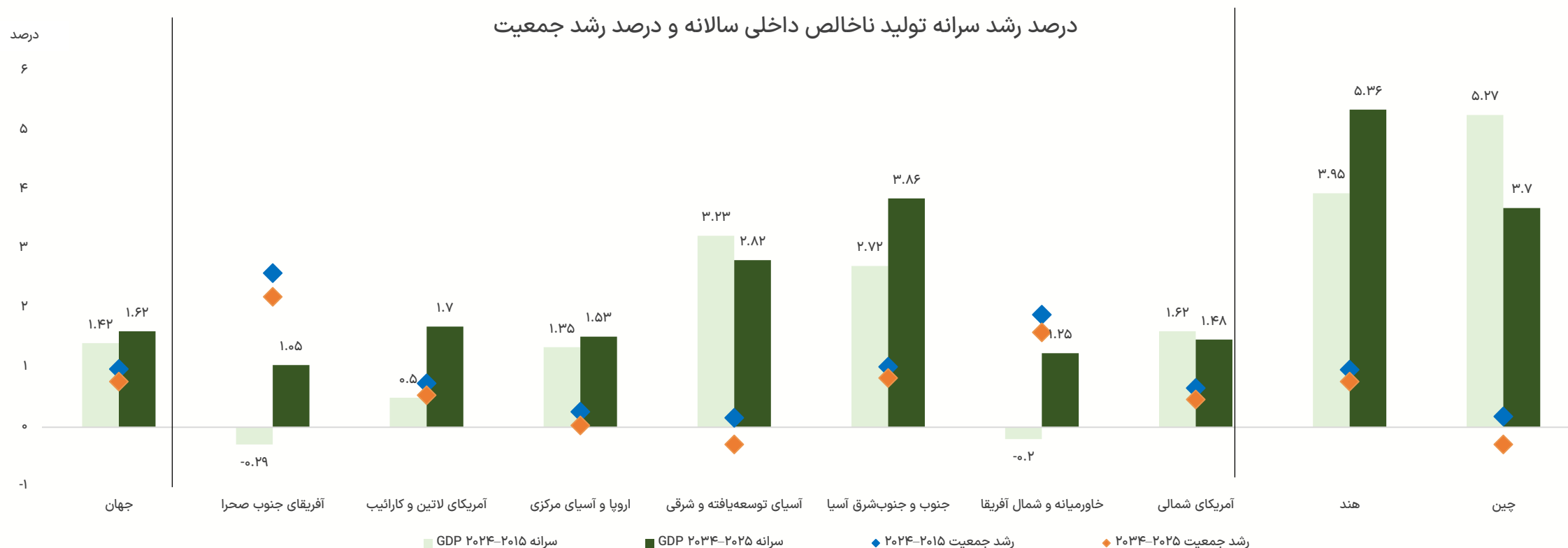
بر اساس آخرین آمار سازمان ملل در سال ۲۰۲۵، جمعیت کل جهان حدود ۸.۲ میلیارد نفر برآورد شده است و پنج کشور جهان به ترتیب هند با حدود ۱۸٪، چین با نزدیک به ۱۷٪، ایالات متحده آمریکا با حدود ۱۴.۱٪، اندونزی با نزدیک به ۳.۴٪ و پاکستان با حدود ۲.۹٪ از جمعیت کل جهان را تشکیل می‌دهند. نکته حائز اهمیت آنجاست که کشور هند اخیراً از کشور چین پیشی گرفته و به پرجمعیت‌ترین کشور جهان تبدیل شده است، در حالی که چین با سیاست‌های کنترل جمعیت با کاهش رشد جمعیت مواجه شده است.

رتبه	کشور	جمعیت تقریبی (۲۰۲۵)	درصد از جمعیت جهان
1		۱,۴۵۲,۷۷۰,۶۵۰ نفر	۱۷.۷٪
2		۱,۴۰۹,۶۷۰,۰۰۰ نفر	۱۷.۱٪
3		۳۳۵,۸۹۳,۲۳۸ نفر	۴.۱٪
4		۲۷۹,۱۱۸,۸۶۶ نفر	۳.۴٪
5		۲۴۱,۴۹۹,۴۳۱ نفر	۲.۹٪

وضعیت نرخ رشد جمعیت جهان و سرانه تولید ناخالص داخلی مناطق جهان در افق ۲۰۳۴

انتظار می‌رود طی ده سال آینده، جمعیت جهان با افزایش جمعیت، به ۸.۸ میلیارد نفر در سال ۲۰۳۴ برسد که این افزایش، معادل با نرخ رشد متوسط سالانه ۰.۸٪ است. این در حالی است که رشد متوسط سالانه در دهه گذشته ۱.۰٪ در سال بود، فلذا این کاهش سرعت رشد جمعیت، منجر به رشد کندتر تقاضای جهانی صنعت کشاورزی منجر خواهد شد.

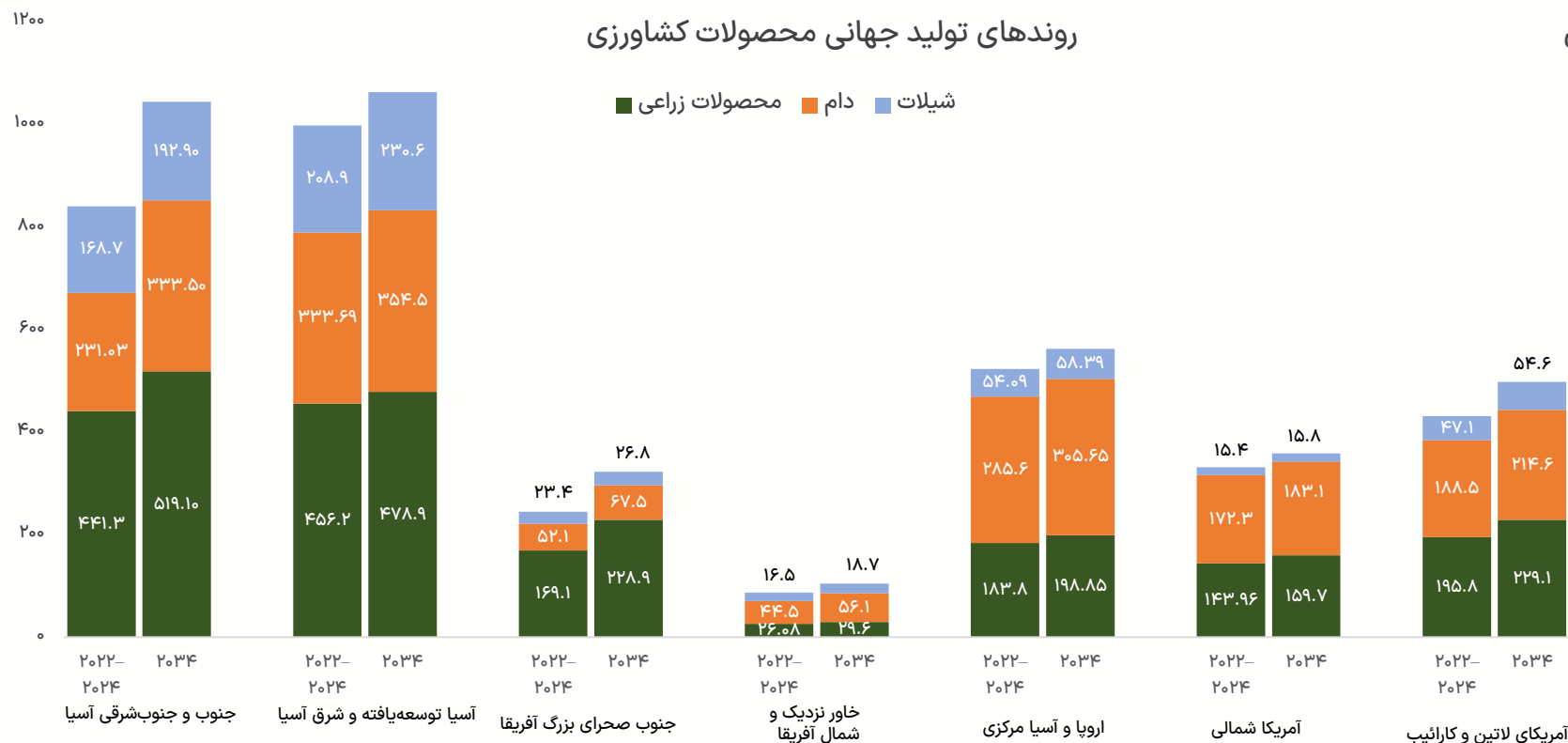
کشور هند نیز با متوسط رشد سالانه ۰.۷۷ درصدی، جایگاه خود را به عنوان پرجمعیت‌ترین کشور تا پایان سال ۲۰۳۴ تثبیت خواهد کرد و از طرفی دیگر، جنوب صحرا آفریقا با متوسط رشد سالانه ۲.۳٪، سریع‌ترین رشد جمعیتی را خواهد داشت. در مقابل، جمعیت چین در دهه آینده با نرخ سالانه ۰.۳٪ کاهش خواهد یافت و جمعیت اروپا و آسیای مرکزی بدون تغییر باقی می‌ماند.

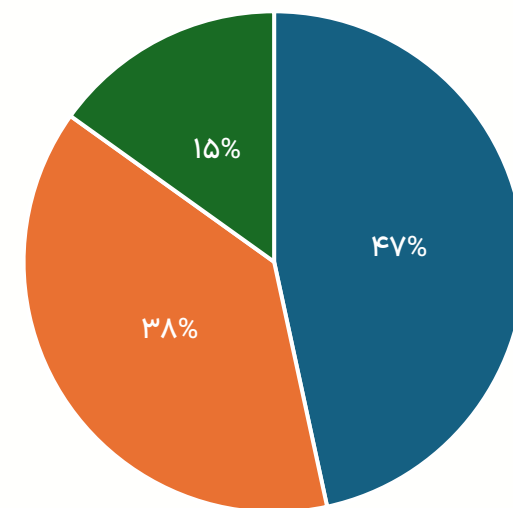
روند تولید جهانی محصولات کشاورزی در افق ۲۰۳۴

پیش‌بینی می‌شود در دهه آینده، ارزش ناخالص تولید کشاورزی جهانی بالغ بر ۱۴٪ رشد کند و در سال ۲۰۳۴ به ۳.۹۶ تریلیون دلار برسد. همچنین، ارزش ناخالص تولید محصولات زراعی در سال ۲۰۳۴ به ۱.۸ تریلیون دلار (رشد ۱۴٪) افزایش خواهد یافت و پس از آن ارزش ناخالص تولید دام از ۱/۳ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۴ با رشد ۱۶٪ به ۱.۵۴ تریلیون دلار در سال ۲۰۳۴ و نهایتاً ارزش ناخالص تولید شیلات به ۵۹۷ میلیارد دلار (رشد ۱۴٪) در پایان سال ۲۰۳۴ خواهد رسید.

میلیارد دلار

سهم محصولات کشاورزی از ارزش ناخالص تولید کشاورزی

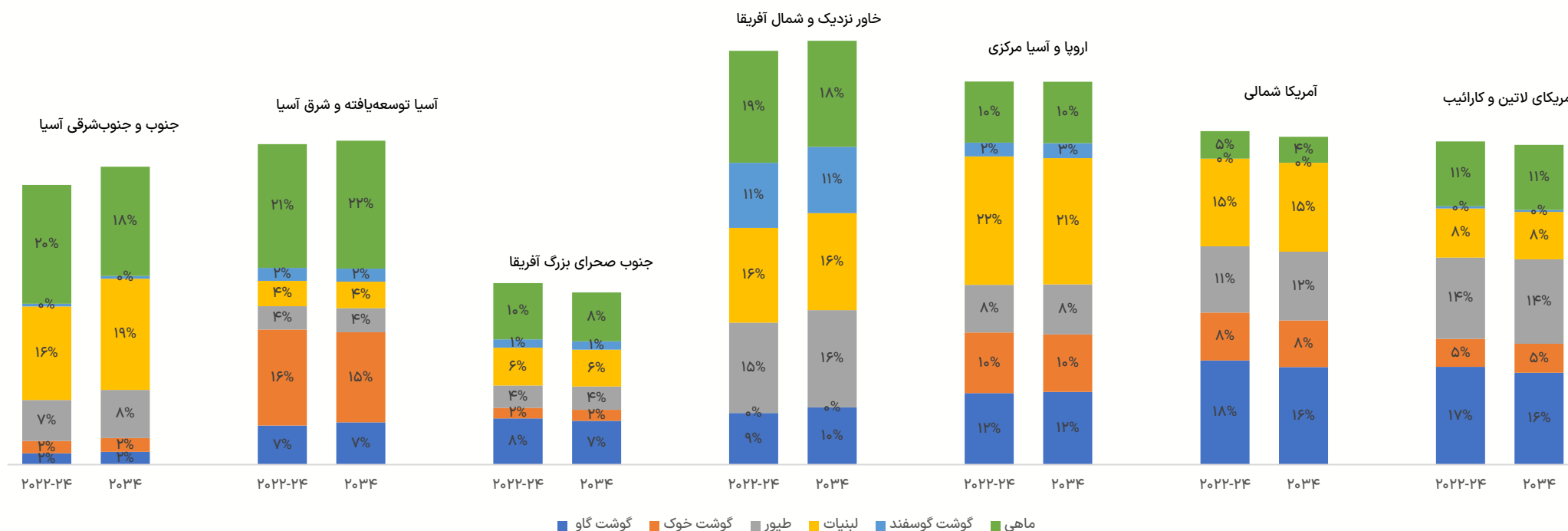

■ شیلات ■ دام ■ محصولات زراعی

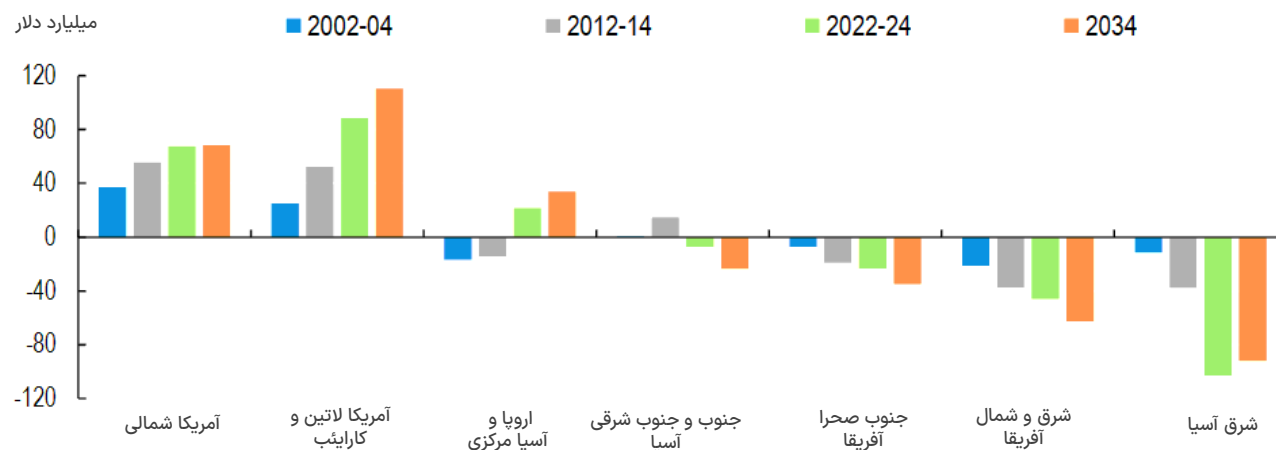
سهم تولیدات حیوانی در کل تولیدات صنعت کشاورزی در افق ۲۰۳۴

سهم دامداری در تولید کل کشاورزی در آسیا و مناطق خاور نزدیک و شمال آفریقا پیش بینی می شود که افزایش یابد. از طرفی، افزایش تقاضای داخلی برای پروتئین های حیوانی به دلیل رشد درآمدها و جمعیت در این مناطق، همراه با فرصت های صادراتی، سرمایه گذاری های بیشتری را به سمت بخش های دام و آبی پروری جذب کند و موجب افزایش تولید شود. حتی در مناطقی مانند آمریکای لاتین و کارائیب و جنوب صحرای آفریقا که سهم تولید دامداری ثابت یا اندکی رو به کاهش است، رشد قوی تولید کلی به معنای افزایش تولید دام در دهه آینده خواهد بود.

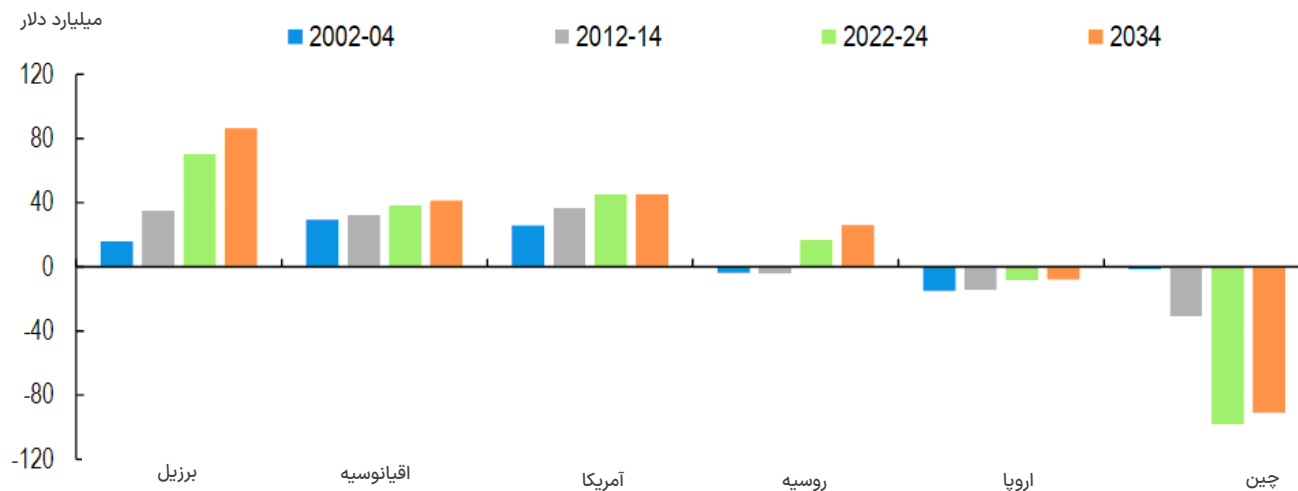
درصد سهم هر یک از تولیدات حیوانی در تولیدات کشاورزی

خالص تجارت جهانی محصولات کشاورزی بر اساس منطقه

خالص تجارت جهانی محصولات کشاورزی بر اساس کشور

خالص تجارت جهانی محصولات کشاورزی در افق ۲۰۳۴

پس از توافق نامه کشاورزی (۱۹۹۵) و پیوستن چین (۲۰۰۱)، تجارت کالاهای کشاورزی-غذایی رشد چشمگیری داشته و سهم تولیدات تجاری از ۱۶٪ در سال ۲۰۰۰ به ۲۳٪ در دوره ۲۰۲۲-۲۰۲۴ رسیده است و با وجود چالش هایی مانند کووید-۱۹، درگیری های ژئوپلیتیکی، حمایت گرایی تجاری، و اختلالات زنجیره تأمین، این بخش توانسته عملکرد خود را حفظ کند که نشان دهنده انعطاف پذیری بالای آن است. به دلیل فاصله جغرافیایی بین تولید و مصرف، همکاری های چندجانبه و نظام تجاری مبتنی بر قواعد برای تأمین امنیت غذایی جهانی ضروری هستند بنابراین پیش بینی می شود سهم کالری مصرفی که از مرزها عبور می کند در حدود ۲۲٪ باقی بماند.

پیش بینی می شود آمریکای لاتین، آمریکای شمالی، و اروپا و آسیای مرکزی با افزایش مازاد تولید، جایگاه خود را به عنوان صادرکنندگان اصلی حفظ می کنند و جنوب و جنوب شرقی آسیا، جنوب صحرا آفریقا، و خاورمیانه و شمال آفریقا با رشد جمعیت و تقاضا، واردات خود را افزایش خواهند داد.

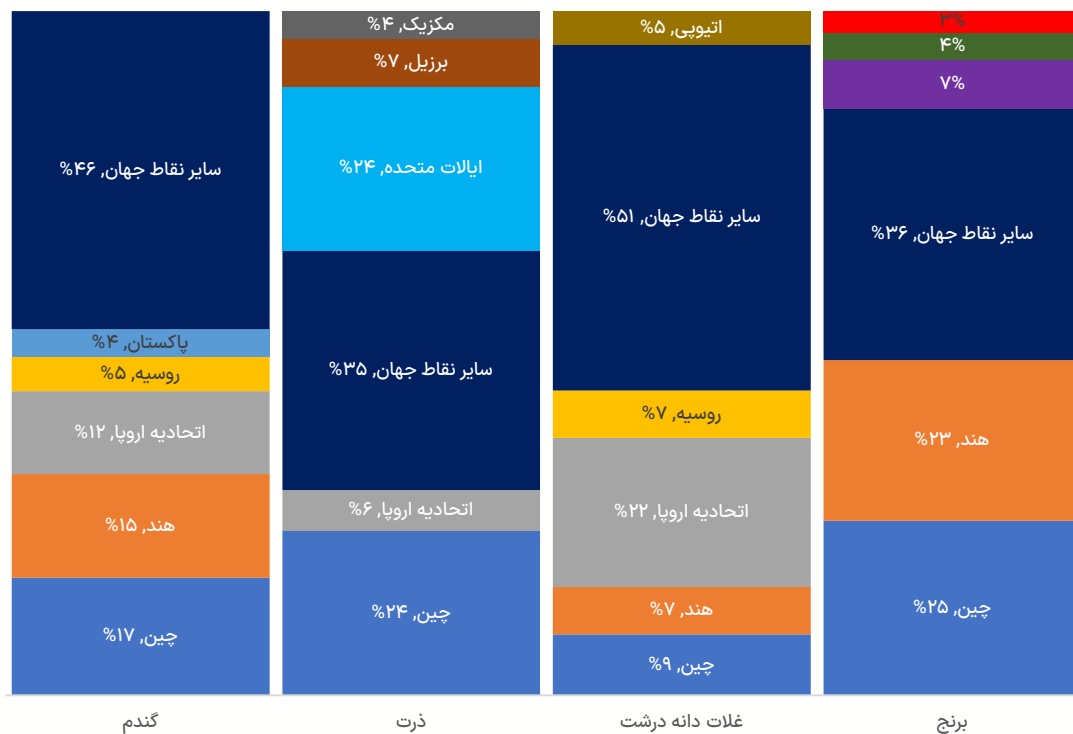
بخش دوم: پیش بینی وضعیت بازار صنعت کشاورزی به تفکیک محصولات

www.mehregantamin.ir

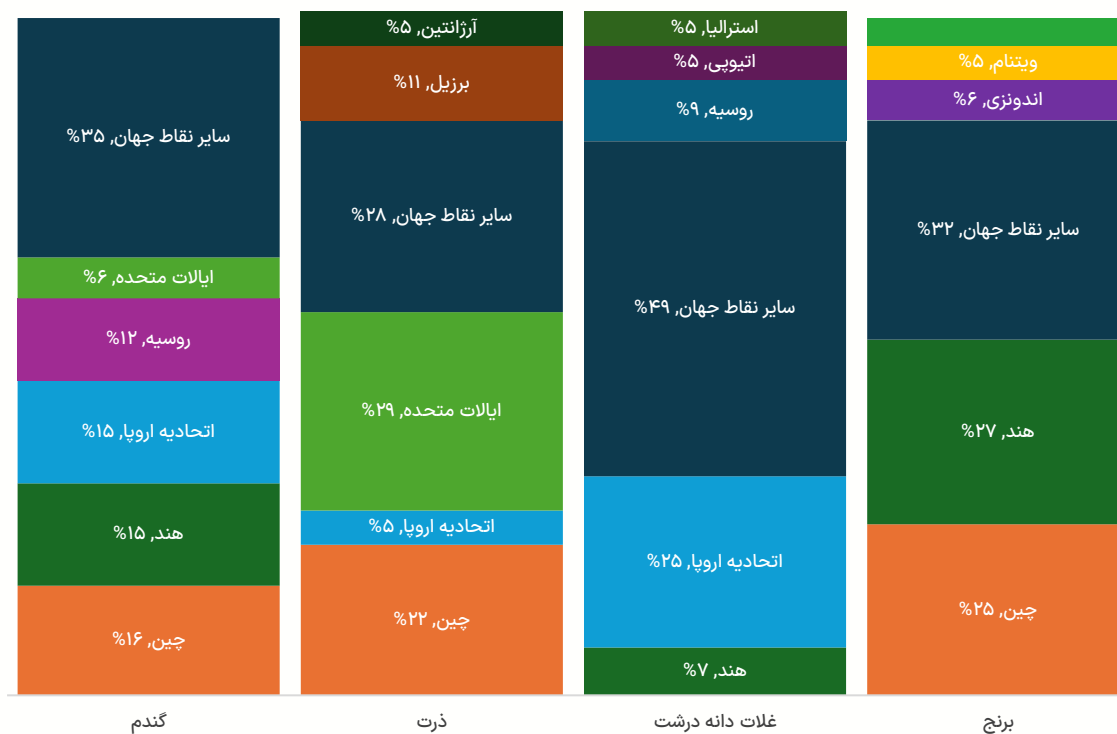
پیش‌بینی وضعیت تولید و تقاضای غلات تا سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی غلات به صورت سالانه ۱.۱٪ رشد نماید و تا سال ۲۰۳۴ به ۳.۲ میلیارد تن برسد که بین ۴۹٪ تا ۶۵٪ از تقاضای جهانی غلات تا سال ۲۰۳۴ در پنج کشور مصرف‌کننده‌ی برتر هر محصول صورت گیرد، که این میزان به‌وضوح کمتر از تمرکز تولید جهانی است. برای تقاضای جهانی غلات نیز انتظار می‌رود از ۲.۸ میلیارد تن در سال ۲۰۲۴ به ۳.۲ میلیارد تن تا سال ۲۰۳۴ افزایش یابد، که عمدتاً ناشی از افزایش مصرف غذایی (۱۴۶ میلیون تن) و مصرف خوراک دام (۱۳۴ میلیون تن) است. کشورهای آسیایی ۵۴٪ از این افزایش تقاضا را به خود اختصاص خواهند داد.

سهم کشورها از تقاضای جهانی غلات در سال ۲۰۳۴

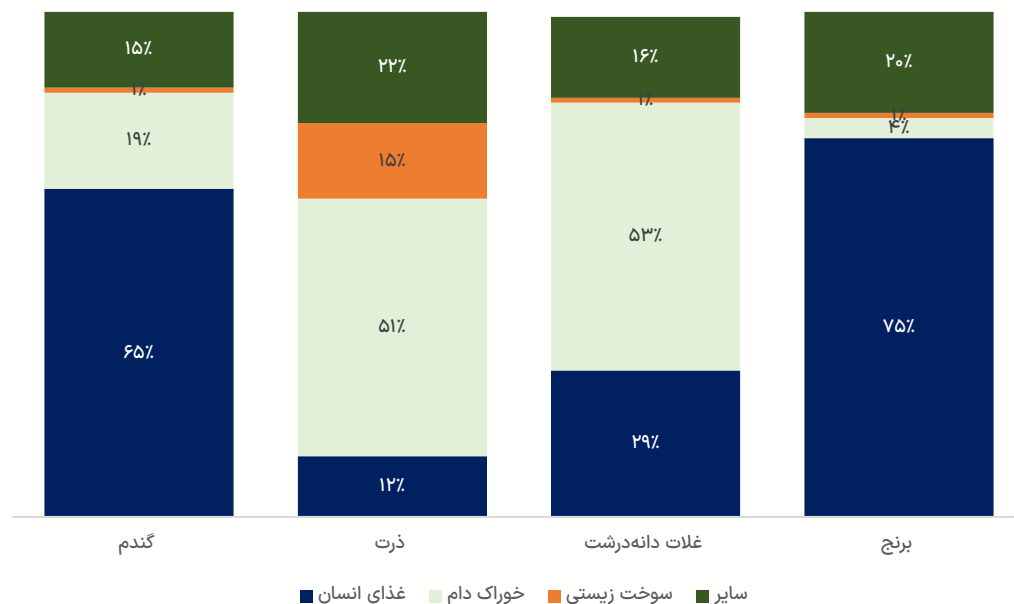
سهم کشورها از تولید جهانی غلات در سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی وضعیت مصرف غلات تا سال ۲۰۳۴

تقاضا برای غلات همچنان تحت سلطه مصرف غذای انسانی باقی خواهد ماند و پس از آن مصرف در خوراک دام قرار دارد. تا سال ۲۰۳۴، انتظار می‌رود حدود ۴۰٪ از کل غلات مستقیماً توسط انسان مصرف شوند، در حالی که ۳۳٪ در خوراک دام استفاده گردند. حدود ۲۷٪ باقی‌مانده برای تولید سوخت زیستی و سایر استفاده‌ها اختصاص خواهد داشت. انتظار می‌رود مصرف کل جهانی برنج با نرخ سالانه ۱٪ افزایش یابد؛ این رقم نسبت به رشد ۱۰.۱٪ در دهه گذشته، اندکی کاهش یافته است، ۶۹٪ از این رشد پیش‌بینی‌شده مربوط به کشورهای آسیایی خواهد بود، عمدتاً به دلیل افزایش جمعیت، نه رشد مصرف غذایی به ازای هر فرد می‌باشد.

سهم مصرف جهانی غلات در سال ۲۰۳۴

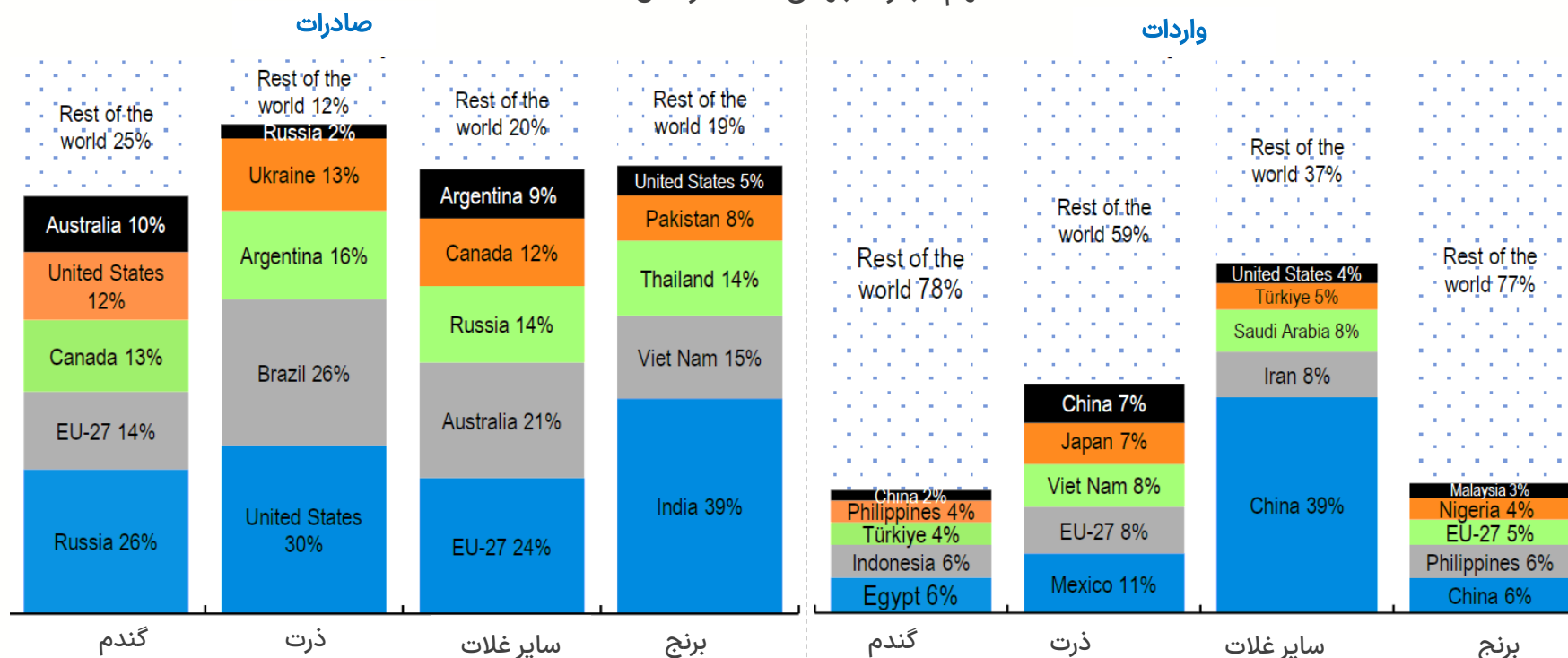
مصرف غذایی برنج (کیلوگرم بر نفر در سال)

منطقه	۲۰۲۲-۲۰۲۴	۲۰۳۴	درصد نرخ رشد سالانه
آفریقا	۲۴.۸	۲۷.۷	۰.۹۵٪
آمریکای شمالی	۱۰.۴	۱۰.۸	۰.۵٪
اروپا	۶.۴	۶.۸	۰.۲۲٪
اقیانوسیه	۱۹.۱	۱۹.۷	۰.۱۹٪
آمریکای لاتین و کارائیب	۲۵.۲	۲۴.۹	-۰.۳٪
آسیا	۷۱.۹	۷۳.۳	۰.۱۰٪
جهان	۵۰.۲	۵۱.۰	۰.۰۷٪

پیش‌بینی وضعیت تجارت جهانی غلات تا سال ۲۰۳۴

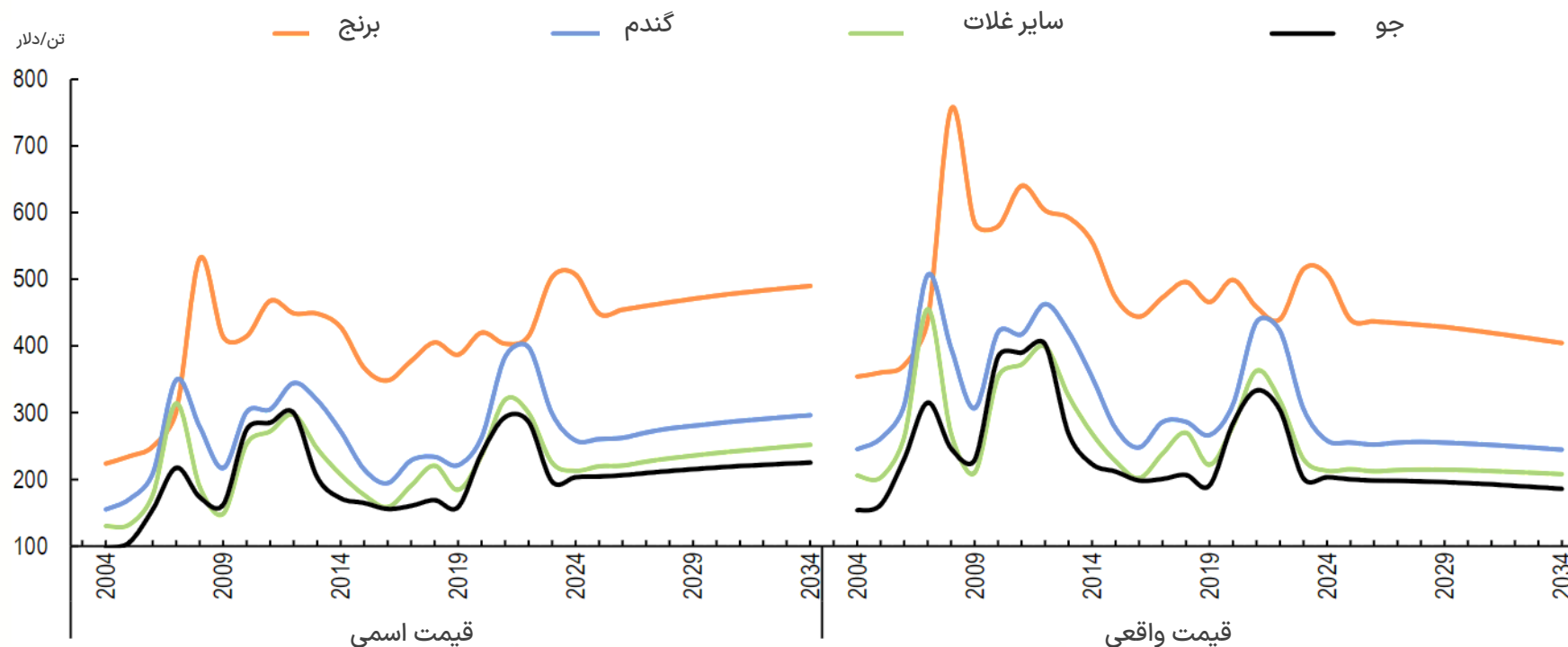
تجارت بین‌المللی غلات که در دوره‌ی پایه (سال ۲۰۲۴) حدود ۱۷٪ از تولید جهانی را شامل می‌شود، پیش‌بینی می‌شود طی دهه‌ی آینده افزایش اندکی داشته باشد. به‌طور سنتی، قاره‌های آمریکا و اروپا تأمین‌کننده‌ی غلات برای آسیا و آفریقا هستند؛ تقاضا برای مناطقی که غذا و خوراک دام به‌دلیل رشد جمعیت و گسترش بخش دام‌پروری دارند، سریع‌تر از تولید داخلی افزایش می‌یابد. انتظار می‌رود این روند پرشتاب در دهه‌ی آینده نیز ادامه یابد، به‌طوری که صادرات جهانی غلات تا سال ۲۰۳۴ نسبت به دوره‌ی پایه ۱۴٪ افزایش خواهد یافت.

سهم تجارت جهانی غلات در سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی وضعیت قیمت غلات تا سال ۲۰۳۴

با توجه به روندهای اخیر، انتظار می‌رود قیمت اسمی گندم در مسیر میان‌مدت خود تثبیت شود و به ۲۹۶ دلار به‌ازای هر تن در سال ۲۰۳۴ برسد. به‌طور مشابه، قیمت ذرت و سایر غلات دانه‌درشت که با قیمت جو خوراکی fob بندر روان (Rouen) سنجیده می‌شوند، به مسیر میان‌مدت خود بازگردند و تا سال ۲۰۳۴ به ترتیب به ۲۲۵ دلار به‌ازای هر تن برای ذرت، و ۲۵۲ دلار به‌ازای هر تن برای جو خوراکی برسند. قیمت برنج با میانگین قیمتی ۴۰۰ دلار در هر تن در بالاترین سطح بوده، در حالی که ذرت و سایر غلات درشت قیمت پایین‌تری دارند. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که تا سال ۲۰۳۴، قیمت‌ها در مسیر میان‌مدت خود تثبیت می‌شوند.

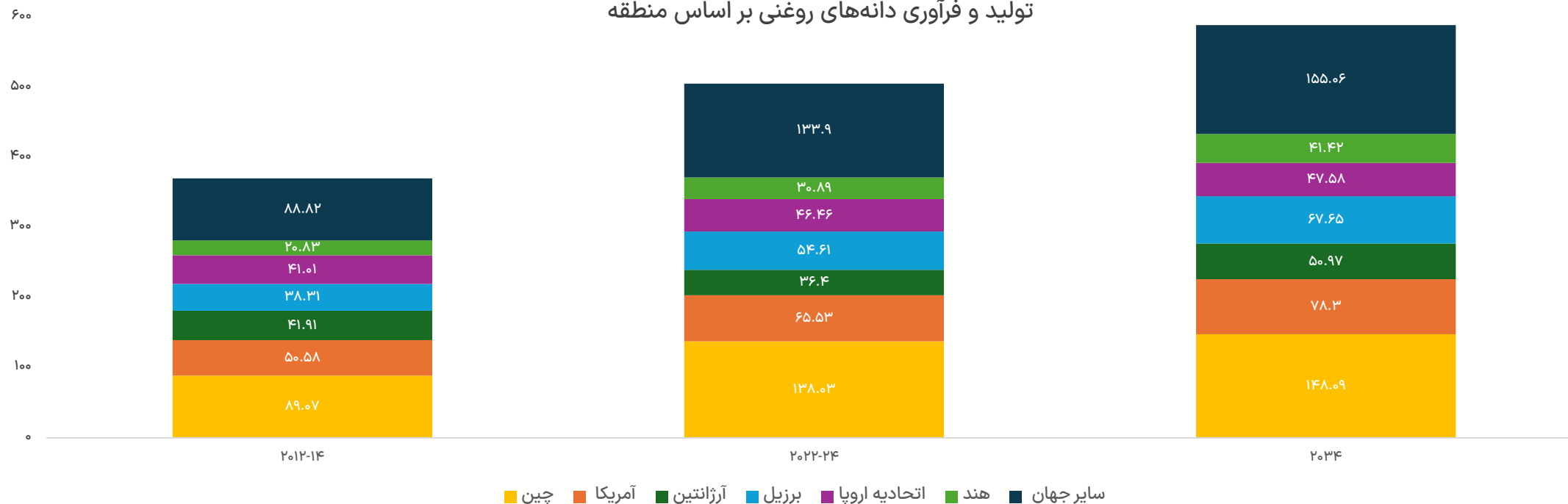
* منظور از قیمت اسمی قیمتی است که در سال‌های آینده به‌صورت مستقیم در بازار و بر حسب دلار با ارز رایج پیش‌بینی می‌شود، بدون اینکه اثر تورم حذف شود، بنابراین افزایش آن می‌تواند صرفاً ناشی از تورم باشد. در مقابل، قیمت واقعی قیمت اسمی است که با استفاده از شاخص تورم به دلار ثابت یک سال پایه (مثلاً دلار ۲۰۲۳) تعدیل شده تا قدرت خرید ثابت بماند؛ این معیار نشان می‌دهد تغییرات قیمت واقعاً به دلیل عرضه و تقاضا و شرایط بازار بوده، نه صرفاً تغییر ارزش پول و تورم.

پیش‌بینی وضعیت تولید و فرآوری دانه‌های روغنی تا سال ۲۰۳۴

در سطح جهانی، فرآوری سویا و سایر دانه‌های روغنی (Oilseeds) به منظور تولید کنجاله و روغن حدود ۹۰٪ از کل مصرف این محصولات را تشکیل می‌دهد. تقاضا برای فرآوری با سرعت بیشتری نسبت به سایر مصارف، به‌ویژه مصرف مستقیم غذایی سویا (از جمله برای جایگزین‌های گوشت و لبنیات)، بادام‌زمینی و آفتابگردان رشد خواهد کرد. متوسط تولید و فرآوری دانه‌های روغنی در سال‌های ۲۰۲۲ الی ۲۰۲۴، بالغ بر ۵۵۵.۸ میلیون تن بوده که انتظار می‌رود این میزان با رشد سالانه ۱.۶ درصدی به ۵۸۹ میلیون تن در سال ۲۰۳۴ برسد. همچنین، فرآوری جهانی سایر دانه‌های روغنی نیز انتظار می‌رود هم‌راستا با تولید رشد کند و بیشتر در کشورهای تولیدکننده انجام شود. پیش‌بینی می‌شود فرآوری سویا در دوره چشم‌انداز حدود ۶۲ میلیون تن افزایش یابد، که به‌مراتب کمتر از ۹۵ میلیون تن در دهه گذشته است.

میلیون تن

تولید و فرآوری دانه‌های روغنی بر اساس منطقه

پیش‌بینی وضعیت مصرف روغن‌های گیاهی تا سال ۲۰۳۴

سهم روغن‌های گیاهی (Vegetable oils) از نوع روغن پالم حدود ۳۶٪ از کل تولید یا مصرف جهانی روغن‌های گیاهی است، و مابقی عمدتاً از طریق خرد کردن دانه‌هایی مانند سویا تولید می‌شود که سهم دانه‌های روغنی خردشده (از جمله روغن سویا) تقریباً ۵۵٪ از کل روغن‌های گیاهی جهان را تشکیل می‌دهد. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۴ سطح مصرف روغن پالم نیز به همان نسبت افزایش خواهد یافت، گرچه نرخ رشد آن نسبت به دهه گذشته کندتر است. این کاهش روند به دلیل نگرانی‌های زیست‌محیطی و سیاست‌های سخت‌گیرانه‌تر در کشورهای واردکننده، به‌ویژه در اندونزی و مالزی که بیش از ۸۰٪ تولید جهانی روغن پالم را در اختیار دارند، پیش‌بینی شده است.

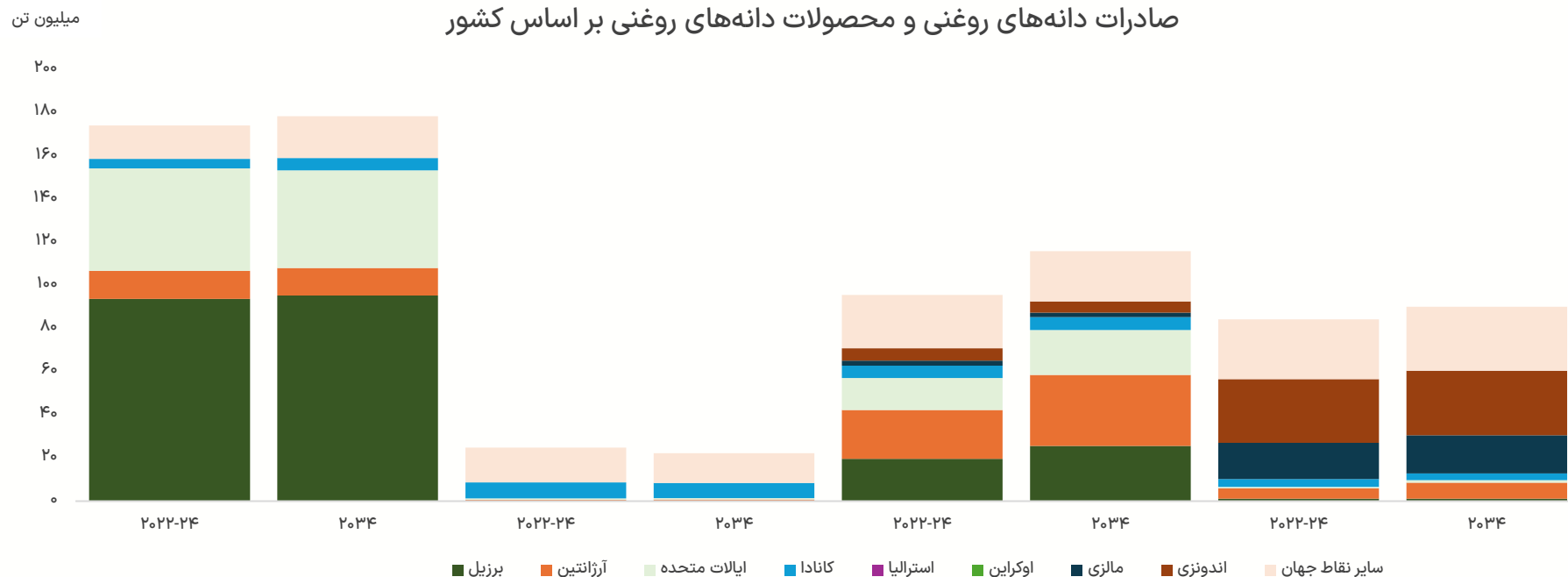
مصرف روغن گیاهی در کشورهای منتخب (کیلوگرم/نفر در سال)

پیش‌بینی وضعیت تجارت دانه‌های روغنی تا سال ۲۰۳۴

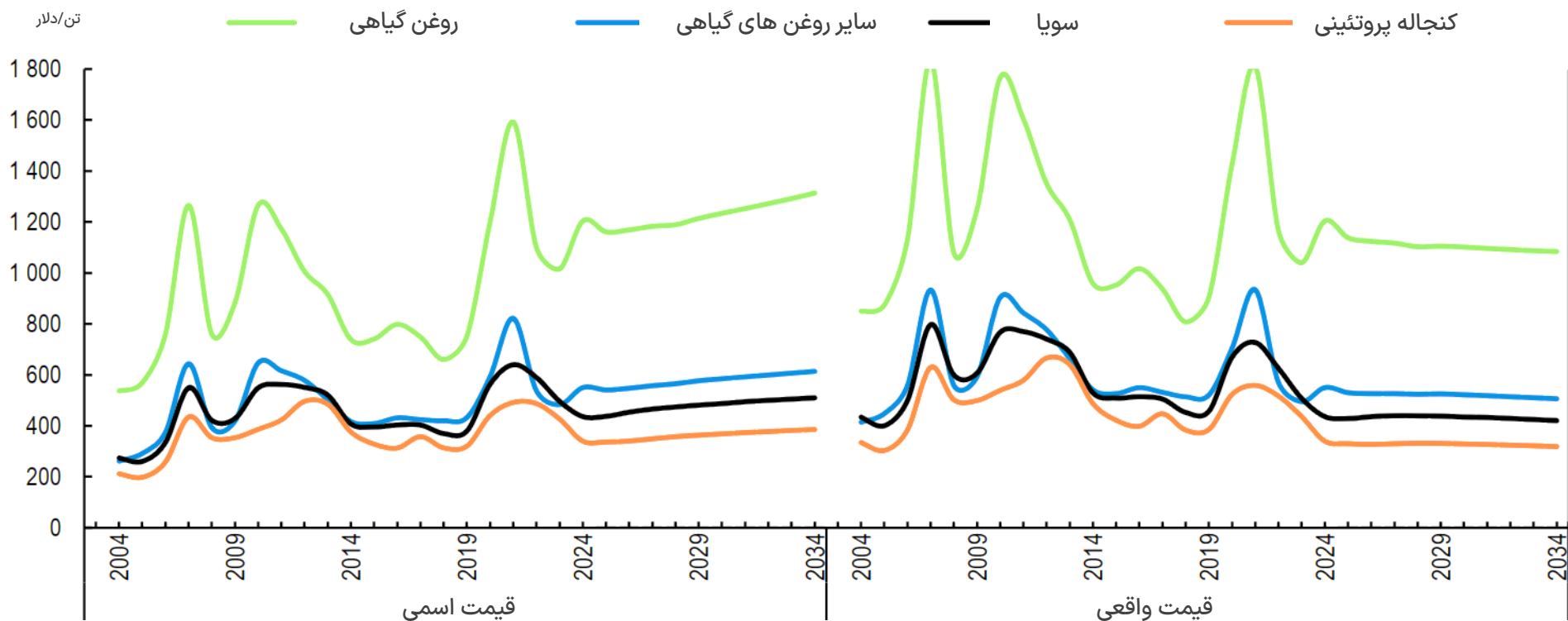
انتظار می‌رود در کشور چین، رشد فرآوری سویا تا افق ۲۰۳۴ نسبت به دهه‌ی گذشته کندتر شود و واردات این کشور تا سال ۲۰۳۴ در حدود ۱۰۷ میلیون تن باقی بماند (در حالی که در دوره‌ی ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۴ رشد سالانه ۳.۴ درصدی داشته است). چین همچنان حدود ۶۰ درصد از واردات جهانی سویا را به خود اختصاص خواهد داد. صادرات سویا عمدتاً از کشورهای برزیل و ایالات متحده انجام می‌شود و برزیل بزرگ‌ترین صادرکننده‌ی جهانی سویا است و با رشد پایدار ظرفیت صادراتی خود، پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۴ حدود ۵۳ درصد از کل صادرات جهانی سویا را برزیل به خود اختصاص دهد. در مورد سایر دانه‌های روغنی، سهم تجارت بین‌المللی از تولید جهانی تا سال ۲۰۳۴ به حدود ۱۱ درصد کاهش خواهد یافت، زیرا دو تولیدکننده‌ی بزرگ یعنی چین و اتحادیه اروپا واردکننده‌ی خالص هستند. صادرکنندگان اصلی این محصولات شامل کانادا، استرالیا و اوکراین هستند که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۴ حدود ۶۵ درصد از صادرات جهانی دانه‌های روغنی را تأمین کنند.

صادرات دانه‌های روغنی و محصولات دانه‌های روغنی بر اساس کشور

پیش‌بینی وضعیت قیمت دانه‌های روغنی تا سال ۲۰۳۴

انتظار می‌رود قیمت دانه‌های روغنی و محصولات مرتبط در طول دوره‌ی پیش‌بینی، در قیمت‌های اسمی کمی افزایش یابند، اما در قیمت‌های واقعی کاهش پیدا کنند به دلیل تولید هم‌زمان کنجاله و روغن و همچنین پیش‌بینی تقاضای قوی‌تر برای روغن‌های گیاهی نسبت به کنجاله‌های پروتئینی، قیمت روغن‌های گیاهی احتمالاً نسبت به کنجاله‌ها افزایش بیشتری خواهند داشت این روند همچنین باعث خواهد شد که قیمت سایر دانه‌های روغنی نسبت به سویا تقویت شود، زیرا سهم روغن در آن‌ها بیشتر است. در آگوست ۲۰۲۵، قیمت روغن سویا به حدود ۱,۱۶۸ دلار به ازای هر تن رسیده است. قیمت جهانی روغن‌های گیاهی در سال ۲۰۲۵ بین ۱,۸۸۰ تا ۳,۸۵۰ دلار به ازای هر تن، بسته به نوع روغن و کیفیت آن بوده است.

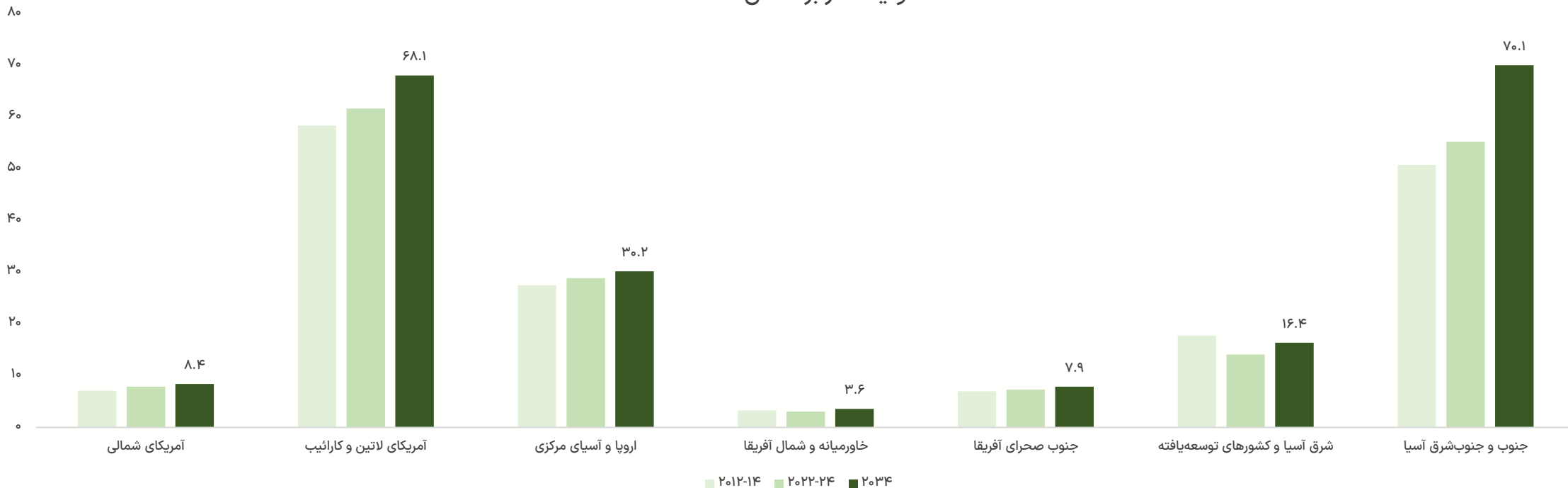

پیش‌بینی وضعیت تولید شکر تا سال ۲۰۳۴

تولید جهانی شکر انتظار می‌رود از ۱۷۸ میلیون تن در دوره پایه به ۲۰۵ میلیون تن تا سال ۲۰۳۴ افزایش یابد، که ۶۳٪ آن از آسیا و ۲۴٪ از آمریکای لاتین تأمین خواهد شد. در منطقه آسیا، کشورهای هند، تایلند و چین بیشترین سهم را در تأمین شکر منطقه خواهند داشت و تولید خود را نسبت به دوره پایه به ترتیب ۸.۷ میلیون تن، ۳.۶ میلیون تن و ۲.۰ میلیون تن رشد خواهند داد. هند پس از برزیل، دومین تولیدکننده بزرگ شکر در جهان، نرخ رشد تولید شکر نسبت به دهه گذشته اندکی کاهش خواهد یافت که علت آن رشد کندتر تولید نیشکر و افزایش استفاده از نیشکر برای تولید اتانول است. در سال ۲۰۳۴، پیش‌بینی می‌شود که کشورهای برزیل، هند، چین و تایلند به ترتیب ۶۰، ۵۰، ۲۰، ۱۲ میلیون تن تولید خواهند داشت.

میلیون تن

تولید شکر بر اساس منطقه

پیش‌بینی وضعیت مصرف شکر تا سال ۲۰۳۴

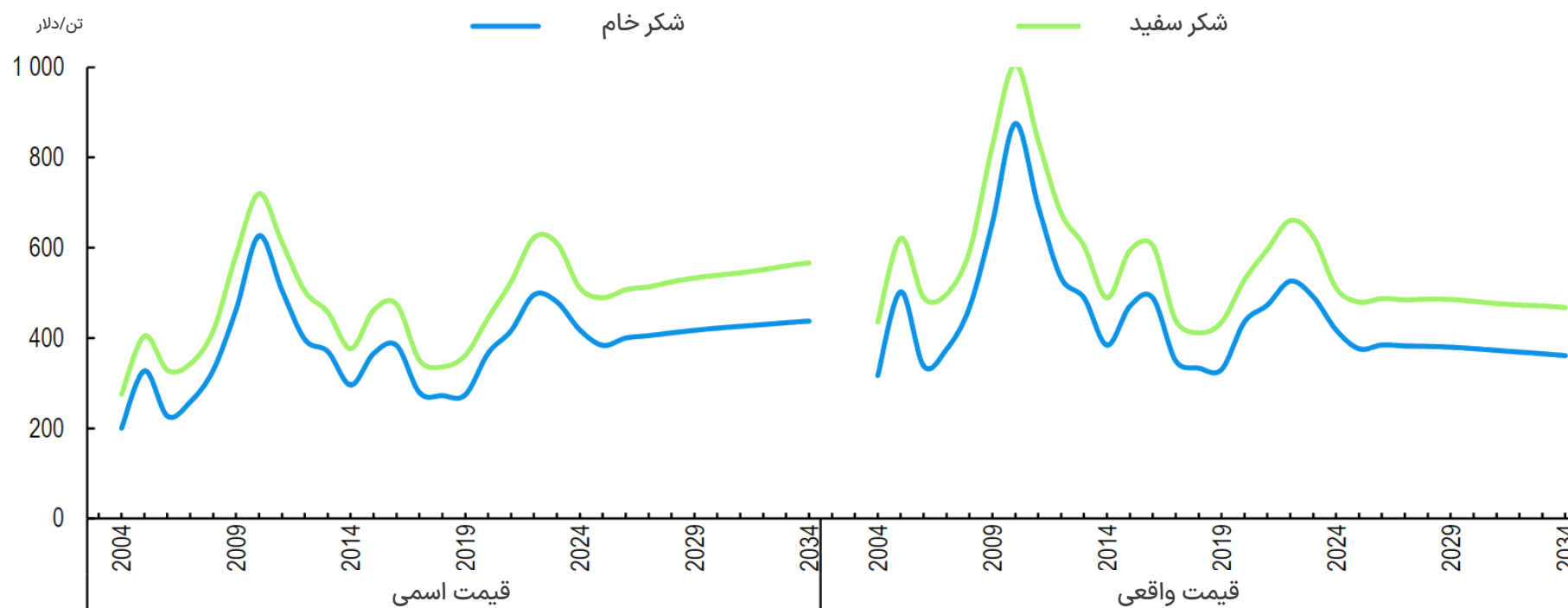
طی دهه‌ی آینده، پیش‌بینی می‌شود مصرف جهانی شکر با نرخ سالانه ۱.۲٪ افزایش یابد و تا سال ۲۰۳۴ به ۲۰۲ میلیون تن برسد؛ این رشد عمدتاً ناشی از افزایش جمعیت و درآمد خواهد بود. با توجه به رشد سریع جمعیت و درآمد، آسیا و آفریقا بیشترین سهم را در افزایش تقاضای جهانی شکر خواهند داشت؛ به ترتیب سهمی برابر ۶۴٪ و ۲۹٪ از کل رشد جهانی را به خود اختصاص خواهند داد. در آسیا، هند بیشترین سهم را در افزایش مصرف شکر خواهد داشت، و پس از آن اندونزی، پاکستان و چین قرار دارند اما در آفریقای جنوبی، روند نزولی مصرف سرانه شکر که در سال‌های اخیر ثبت شده، به دلیل اقدامات دولتی برای کاهش مصرف (از جمله مالیات بر نوشیدنی‌های شیرین‌شده با شکر و کمپین‌های سلامت عمومی) انتظار می‌رود که در دهه‌ی آینده نیز ادامه یابد؛ بسیاری از تولیدکنندگان مواد غذایی نیز در حال اصلاح فرمول محصولات برای کاهش میزان شکر هستند.

روند مصرف کل شیرین‌کننده‌های کالری دار

پیش بینی وضعیت قیمت شکر تا سال ۲۰۳۴

قیمت بین المللی شکر (براساس ارزش واقعی)، در دوره چشم انداز پیش بینی شده روندی نزولی خواهد داشت که علت اصلی این کاهش، افزایش پایدار بهره‌وری تولید است. با این حال، این فشار کاهشی تا حدودی به واسطه ثبات قیمت واقعی نفت خام در بازارهای جهانی تعدیل می‌شود؛ چرا که قیمت پایدار نفت، موجب ترغیب استفاده از محصولات نیشکر برای تولید اتانول شده و از قیمت شکر تا حدی حمایت می‌کند. قیمت فعلی محصول به طور میانگین در حدود ۶۹۰ دلار به ازای هر تن می‌باشد.

پیش‌بینی وضعیت تولید گوشت تا سال ۲۰۳۴

در سال ۲۰۲۴، تولید جهانی گوشت با رشد ۱.۳ درصدی به حدود ۳۶۵ میلیون تن رسید که این افزایش عمدتاً ناشی از رشد تولید گوشت مرغ بود، در حالی که تولید گوشت گاو نیز به این رشد کمک کرده است. در میان کشورها، برزیل بیشترین رشد را در تمامی دسته‌های اصلی گوشت تجربه کرد. پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی گوشت تا سال ۲۰۳۴ با رشد ۱۳ درصدی (معادل ۴۶ میلیون تن لاشه) به حدود ۴۰۶ میلیون تن برسد. بیش از نیمی (۵۵٪) از این رشد در آسیا اتفاق خواهد افتاد که بخش عمده‌ای از آن مربوط به افزایش ۱۵ میلیون تنی تولید گوشت مرغ است. بهبود وضعیت چین پس از بیماری ASF* حدود ۱۰٪ از این رشد جهانی را تشکیل می‌دهد، و پس از آن هند (۸٪)، ایالات متحده (۸٪) و ویتنام (۷٪) نقش‌های مهمی ایفا می‌کنند. پیش‌بینی می‌شود، گوشت مرغ تقریباً بین ۱۴۲ تا ۱۶۲ میلیون تن، گوشت خوک تقریباً بین ۱۴۲ تا ۱۵۴ میلیون تن و گوشت گاو تقریباً بین ۸۱ تا ۱۰۲ میلیون تن در سال ۲۰۳۴ تولید گردد.

گوشت گاو	گوشت خوک	گوشت مرغ	ویژگی‌ها
افزایش با وزن بیشتر لاشه و اصلاح نژاد	بهبود پس از ASF در آسیا	سریع‌ترین رشد در بین انواع گوشت	رشد تولید تا ۲۰۳۴
چین، هند، آمریکا، استرالیا، کانادا	چین، ویتنام، سایر کشورهای آسیایی	چین، هند، ویتنام، کشورهای با درآمد متوسط	کشورهای کلیدی تولیدکننده
اصلاح نژاد، مدیریت گله، افزایش وزن لاشه	تقاضای بالا در آسیا، صنعتی‌سازی تولید	چرخه تولید کوتاه، بازده خوراک بالا، هزینه پایین	مزایای تولید
کاهش گله‌ها در برخی کشورها، هزینه‌های بالا	بیماری ASF، نیاز به ارتقاء امنیت زیستی	هزینه‌های امنیت زیستی، رفاه حیوانات	چالش‌ها
تقاضای داخلی و صادرات (مثل گوشت بوفالو هند)	تقاضای منطقه‌ای و بازبایی تولید	تقاضای داخلی در کشورهای در حال توسعه	نوع تقاضا
افزایش وزن لاشه، بهره‌وری بیشتر در سیستم دامدار	گذار از تولید سنتی به صنعتی	بهبود بهره‌وری در کشورهای با درآمد متوسط	پایداری و بهره‌وری

* منظور از ASF، بیماری تب خوکی آفریقایی است.

پیش‌بینی وضعیت مصرف گوشت تا سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۳۴، مصرف جهانی گوشت مرغ، گوشت گوسفند، گوشت گاو و گوشت خوک به ترتیب حدود ۲۱٪، ۱۶٪، ۱۳٪ و ۵٪ افزایش یابد. به دلیل رشد سریع جمعیت و درآمد، ۴۵٪ از رشد مصرف جهانی گوشت در کشورهای با درآمد متوسط رو به بالا متمرکز خواهد بود. در سطح کشوری، رشد مصرف گوشت (به‌جز چین و هند که جمعیت بسیار زیادی دارند) بیشترین میزان را در کشورهای برزیل، اندونزی، فیلیپین، ایالات متحده و ویتنام خواهد داشت.

کیلوگرم/نفر

۳۰

۲۵

۲۰

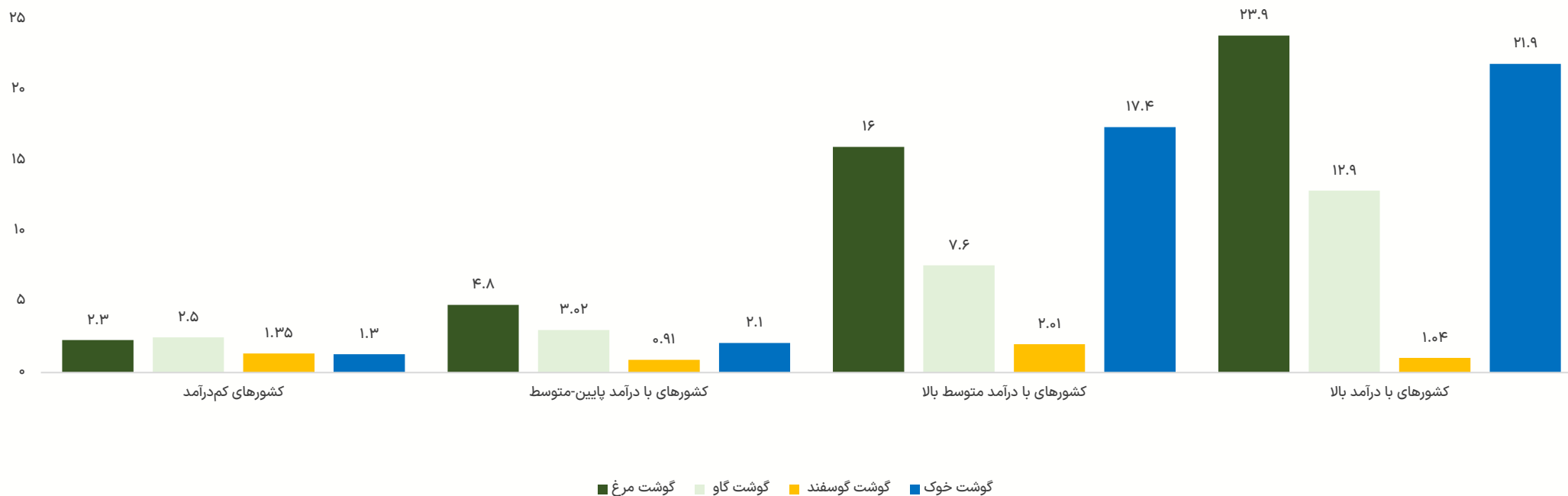
۱۵

۱۰

۵

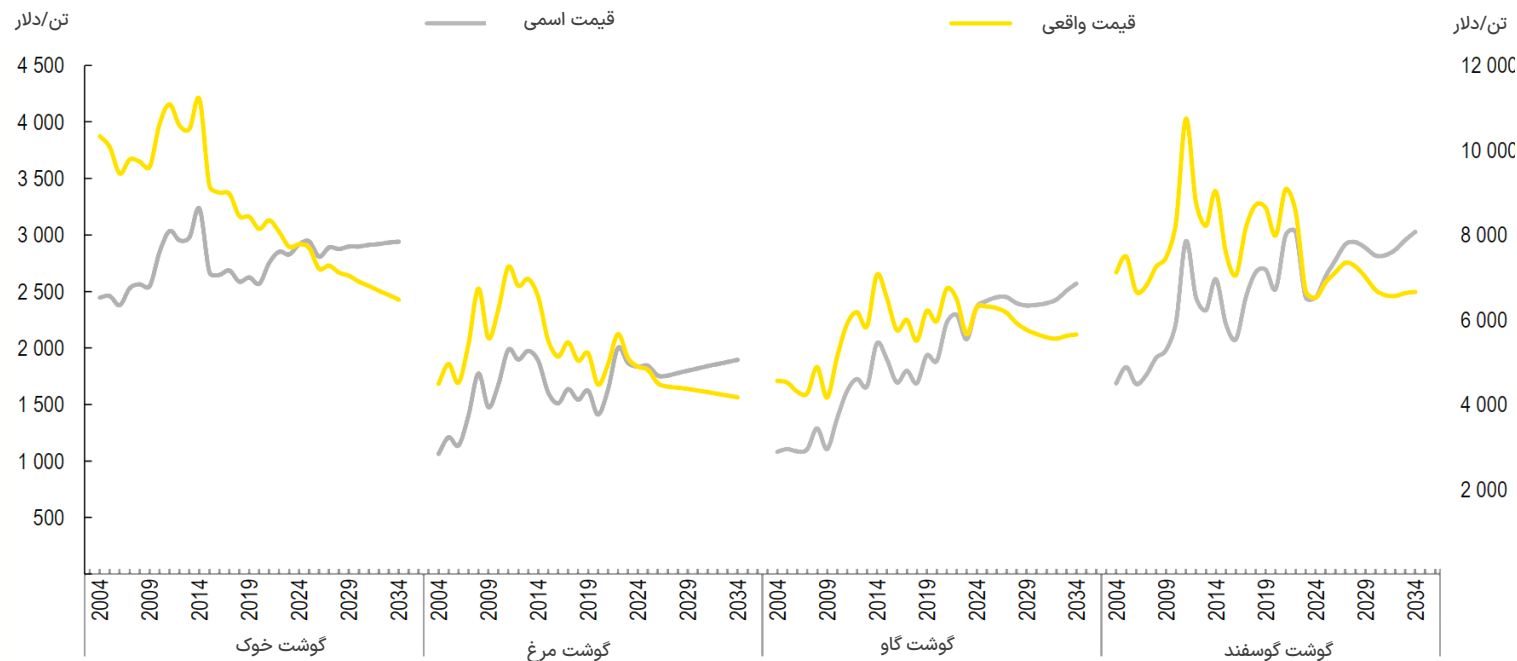
۰

سرانه مصرف گوشت بر اساس گروه درآمدی و نوع گوشت در سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی وضعیت قیمت گوشت تا سال ۲۰۳۴

در آغاز دوره چشم‌انداز، پیش‌بینی می‌شود قیمت اسمی گوشت نشخوارکنندگان افزایش یابد، زیرا موجودی گاو و گوسفند در حال بازسازی است؛ این موضوع به‌طور موقت رشد عرضه را محدود کرده و از قیمت‌های بالاتر حمایت می‌کند در مقابل، انتظار می‌رود قیمت گوشت غیرنشخوارکنندگان کاهش یابد، به‌دلیل رشد متوسط تولید و کاهش واردات در چین این اتفاق رخ خواهد داد. در میان‌مدت، با تعدیل تورم، چشم‌انداز نشان می‌دهد در حالی که هزینه‌های عملیاتی واقعی مانند دستمزدها ثابت باقی می‌مانند، قیمت واقعی گوشت نسبت به سطح فعلی کاهش خواهد یافت. این کاهش ناشی از کاهش هزینه‌های واقعی خوراک دام و بهبود مستمر بهره‌وری است. این تفاوت منعکس‌کننده اختلاف در رشد بهره‌وری است؛ به‌طوری‌که بیشترین دستاوردهای بهره‌وری در تولید گوشت مرغ حاصل شده و در تولید گوشت گاو و گوسفند کندتر بوده است.

پیش‌بینی وضعیت تولید فرآورده‌های لبنی تا سال ۲۰۳۴

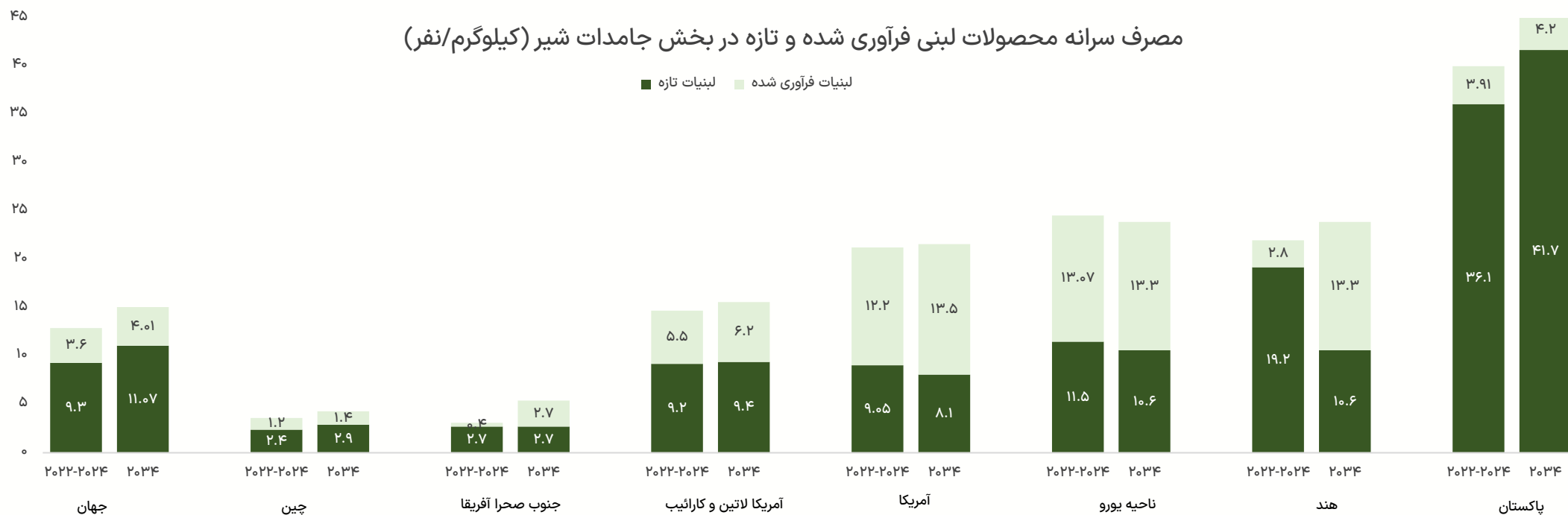
تولید جهانی شیر در سال ۲۰۲۴ به حدود ۹۷۹ میلیون تن بوده و پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی شیر طی دهه آینده با نرخ سالانه ۱.۸٪ رشد کند و تا سال ۲۰۳۴ به ۱،۱۴۶ میلیون تن برسد که رشد سریع‌تری نسبت به بسیاری از کالاهای کشاورزی مهم دیگر است. رشد تعداد گاوهای شیرده در آمریکای شمالی و چین متوسط خواهد بود، اما در آفریقای جنوب صحرا و کشورهای بزرگ تولیدکننده شیر مانند هند و پاکستان که بازده تولید پایین‌تری دارند، رشد قابل توجهی خواهد داشت. در سطح جهانی، انتظار می‌رود افزایش بازده تولید شیر (یعنی تولید بیشتر شیر به ازای هر گاو) سهم بیشتری در رشد تولید نسبت به افزایش تعداد دام‌ها داشته باشد. این افزایش بازده از طریق بهینه‌سازی سیستم‌های تولید شیر، بهینه‌سازی سیستم‌های تولید شیر، افزایش کارایی خوراک و اصلاح ژنتیکی دام‌ها تحقق خواهد یافت.

تولید شیر در کشورها و مناطق منتخب

پیش بینی وضعیت مصرف فرآورده های لبنی تا سال ۲۰۳۴

با وجود اینکه شیر محصولی بسیار فسادپذیر است و باید بلافاصله پس از جمع آوری فرآوری شود، بیشتر شیر تولیدی به صورت محصولات لبنی تازه مصرف می شود؛ از جمله انواع پاستوریزه و تخمیری. سهم محصولات لبنی تازه در مصرف جهانی طی دهه ی آینده افزایش خواهد یافت، که این رشد عمدتاً ناشی از افزایش درآمد، شهرنشینی و رشد جمعیت در هند و پاکستان است در نتیجه پیش بینی می شود مصرف سرانه ی جهانی لبنیات تازه با نرخ سالانه ۱٪ رشد کند، که محرک اصلی آن افزایش درآمد سرانه خواهد بود. مصرف سرانه لبنیات تازه در چین به طور قابل توجهی کمتر از اتحادیه اروپا و آمریکای شمالی است، اما انتظار می رود طی دهه ی آینده افزایش قابل توجهی داشته باشد. در کشورهای کم درآمد و با درآمد متوسط پایین، بیشتر تولید شیر به صورت محصولات لبنی تازه مصرف می شود.

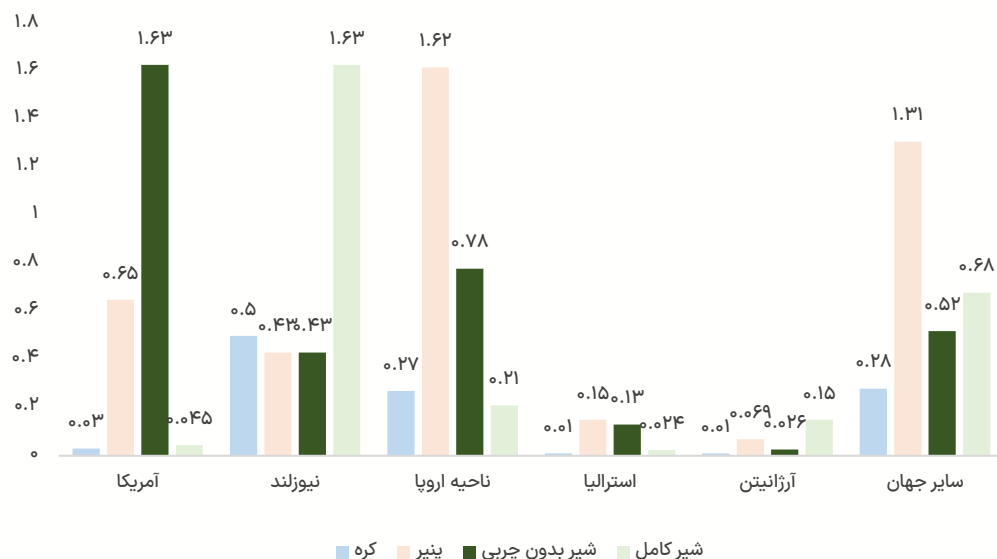

پیش‌بینی وضعیت تجارت جهانی لبنیات تا سال ۲۰۳۴

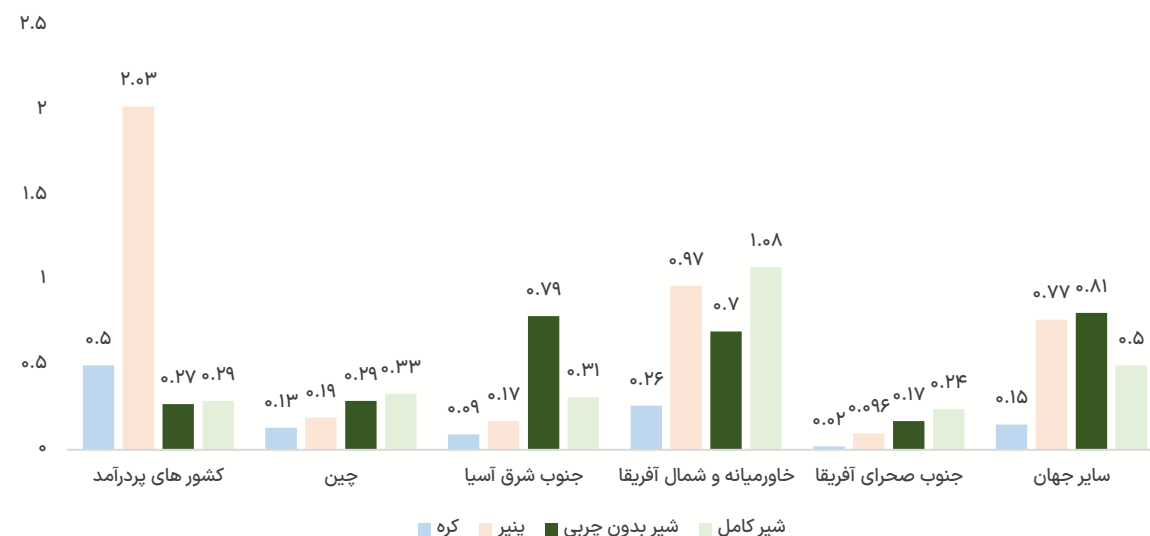
شیر عمدتاً به صورت محصولات لبنی فرآوری شده در سطح بین‌المللی معامله می‌شود، بیشتر محصولات لبنی در داخل کشورها مصرف می‌شوند و تنها کمتر از ۷٪ از تولید جهانی شیر به صورت بین‌المللی مبادله می‌شود. دلیل اصلی این موضوع، فسادپذیری بالا و محتوای آبی بیش از ۸۵٪ شیر است. انتظار می‌رود تجارت جهانی لبنیات تا سال ۲۰۳۴ به ۱۳.۸ میلیون تن برسد، که ۱۲٪ بیشتر از دوره پایه خواهد بود. ایالات متحده، اتحادیه اروپا و نیوزیلند بیشترین سهم را در این رشد خواهند داشت؛ این سه صادرکننده در سال ۲۰۳۴ به طور مشترک مسئول موارد زیر خواهند بود:

- ۶۴٪ از صادرات پنیر
- ۶۹٪ از صادرات شیر خشک کامل
- ۷۳٪ از صادرات کره
- ۷۸٪ از صادرات شیر خشک بدون چربی

صادرات محصولات لبنی بر اساس منطقه در سال ۲۰۳۴ (میلیون تن)

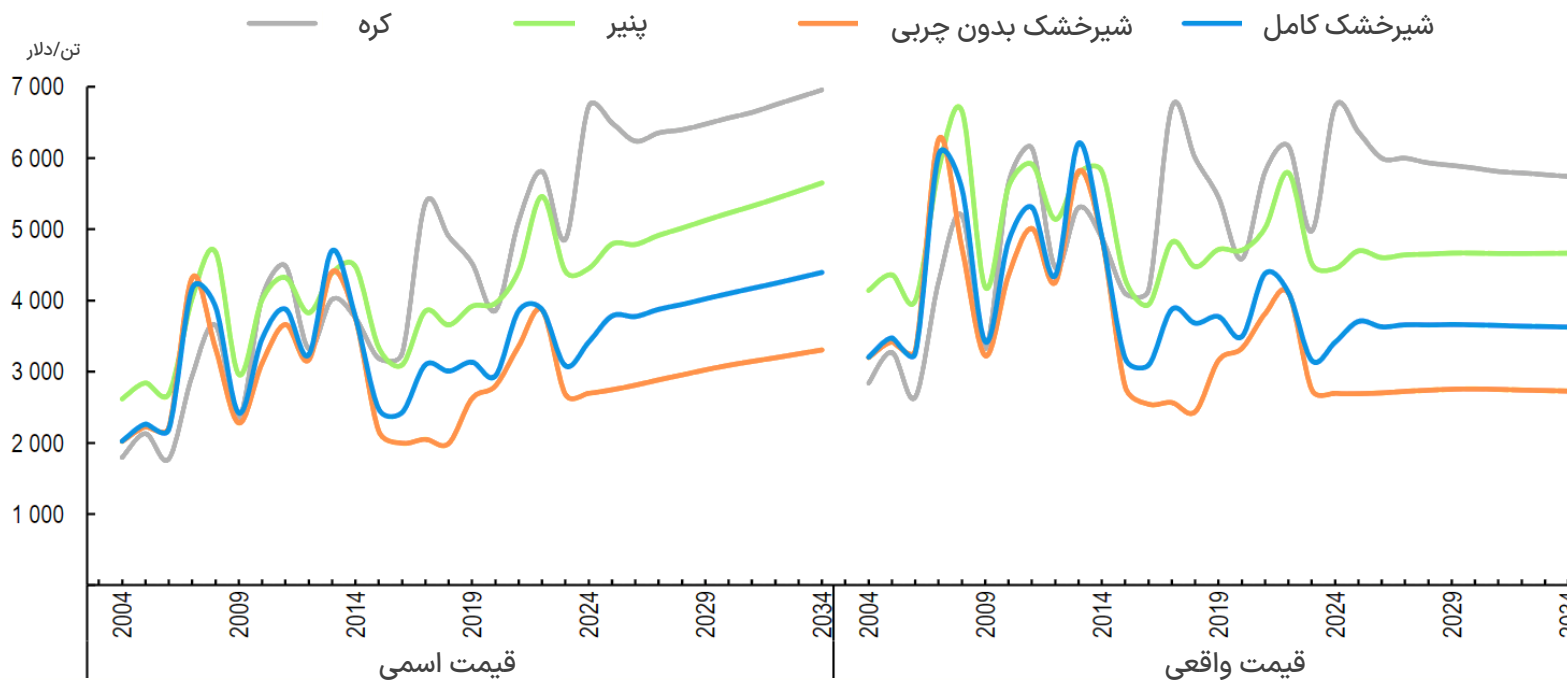

واردات محصولات لبنی بر اساس منطقه در سال ۲۰۳۴ (میلیون تن)

پیش‌بینی وضعیت قیمت فرآورده‌های لبنی تا سال ۲۰۳۴

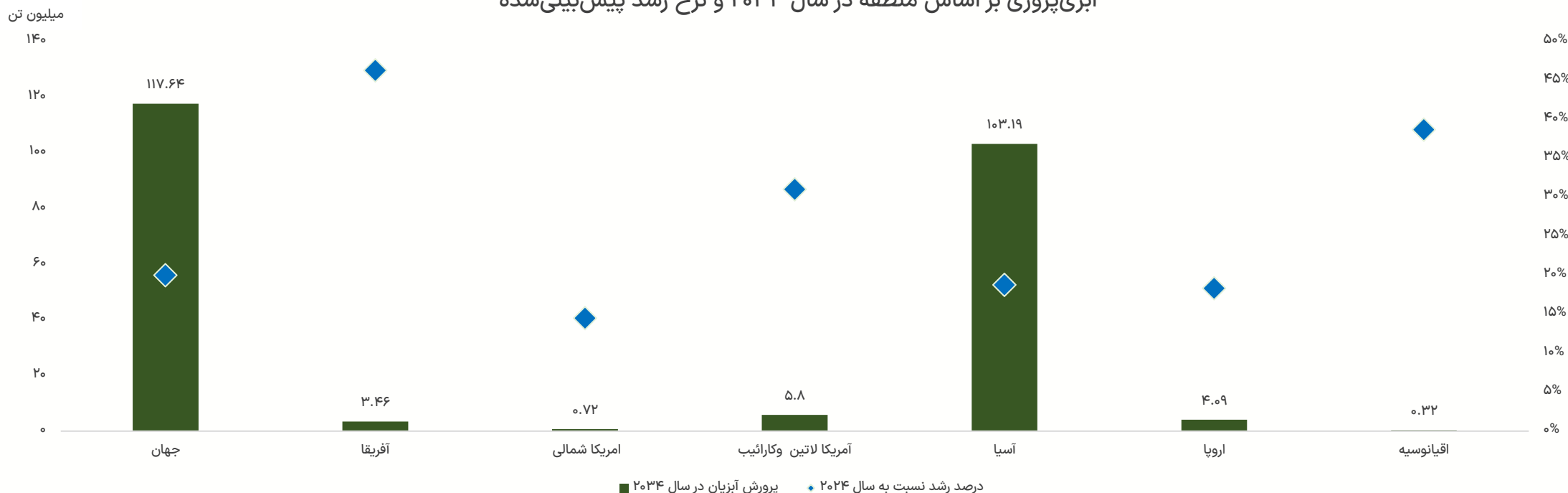
قیمت‌های جهانی محصولات لبنی به قیمت فرآورده‌های لبنی صادراتی از مناطق اصلی تولیدکننده در اقیانوسیه و اروپا اشاره دارند طبق داده‌های بازار اروپا، قیمت کره در اوت ۲۰۲۵ حدود ۷,۸۵۰ دلار به ازای هر تن و قیمت شیر خشک کامل نیز در بازار جهانی به حدود ۴,۰۱۲ دلار به ازای هر تن رسیده است. دو شاخص اصلی قیمت، کره و شیر خشک بدون چربی (SMP) هستند؛ کره به عنوان نماینده‌ی چربی شیر و SMP نماینده‌ی دیگر مواد جامد موجود در شیر محسوب می‌شوند. از سال ۲۰۱۵، قیمت کره نسبت به SMP به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافته است و افزایش تقاضا برای چربی شیر باعث ایجاد شکاف قیمتی میان این دو محصول شده و انتظار می‌رود تقاضای بیشتر برای چربی شیر در بازار جهانی همچنان از قیمت کره حمایت کند. بنابراین، این شکاف قیمتی بین کره و SMP به عنوان یکی از ویژگی‌های کلیدی بازار در دهه‌ی پیش‌رو در نظر گرفته می‌شود.

پیش‌بینی وضعیت پرورش ماهی و سایر آبزیان و تجارت آن تا سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی آبزی‌پروری (بر اساس برداشت حیوانات آبزی پرورشی) تا سال ۲۰۳۴ به ۱۱۸ میلیون تن برسد، که نشان‌دهنده‌ی رشد ۲۰ درصدی نسبت به دوره پایه است. با اینکه این رشد همچنان قابل توجه است، اما به‌مراتب کندتر از رشد ۵۱ درصدی در دهه‌ی گذشته خواهد بود. آسیا همچنان بزرگ‌ترین تولیدکننده آبزی‌پروری در جهان باقی خواهد ماند و تا سال ۲۰۳۴ حدود ۸۸٪ از کل تولید جهانی را به خود اختصاص خواهد داد، سهمی که تنها اندکی کمتر از دوره پایه است و کشور چین به تنهایی ۶۰ درصد از کل تولید جهانی آبزی‌پروری را در سال ۲۰۲۴ به خود اختصاص داده است. چین جایگاه خود را به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده آبزی‌پروری تا سال ۲۰۳۴ حفظ خواهد کرد، اما سهم آن از تولید جهانی در حدود ۵۳٪ تثبیت خواهد شد. این موضوع نشان‌دهنده‌ی رشد سریع در کشورهای نوظهور تولیدکننده آبزی‌پروری، به‌ویژه هند و ویتنام است که انتظار می‌رود سهم خود را در تولید جهانی به‌طور قابل توجهی افزایش دهند.

آبزی‌پروری بر اساس منطقه در سال ۲۰۳۴ و نرخ رشد پیش‌بینی‌شده

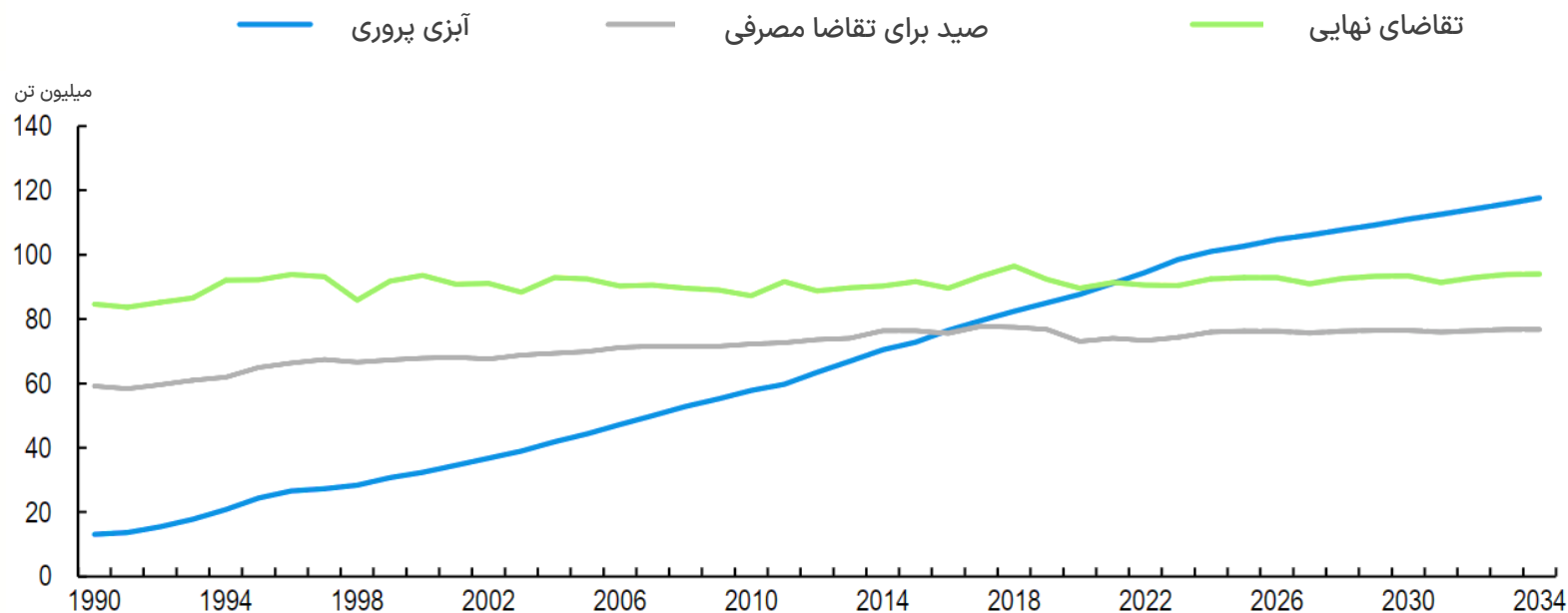

پیش‌بینی وضعیت تولید جهانی شیلات و آبزی پروری تا سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی شیلات و آبزی پروری از ۱۸۹ میلیون تن (معادل وزن زنده) در دوره پایه به ۲۱۲ میلیون تن تا سال ۲۰۳۴ افزایش یابد. اگرچه حجم کل همچنان در حال افزایش است، اما هم‌نرخ رشد و هم‌افزایش مطلق در حال کاهش است. انتظار می‌رود طی دهه آینده، تولید جهانی شیلات و آبزی پروری ۱۲ درصد (۲۳ میلیون تن) افزایش یابد، در حالی که این رقم در دهه قبل ۲۴ درصد (۳۷ میلیون تن) بوده است.

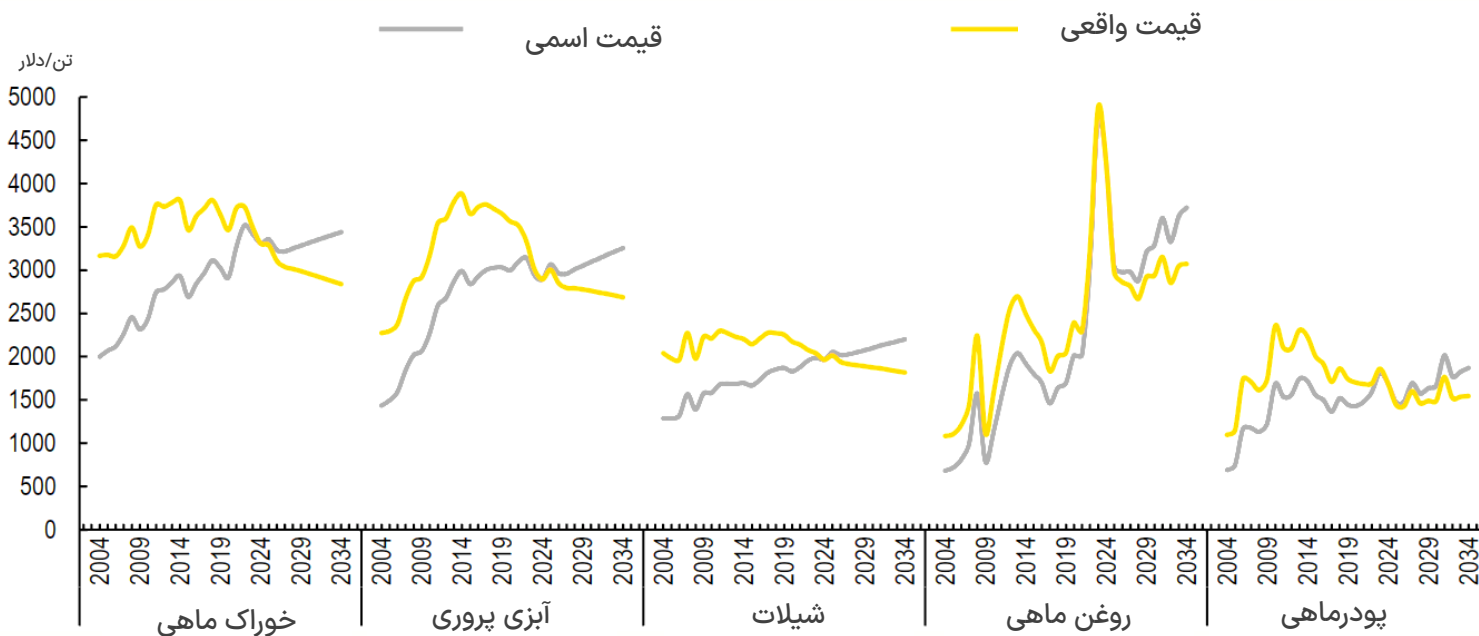
همچنین، حجم تجارت جهانی محصولات غذایی حیوانات آبزی در سال ۲۰۲۴ اندکی افزایش یافت که با وجود کاهش واردات از بازارهای بزرگی مانند اتحادیه اروپا و چین در حالی که در چین، افزایش تولید آبزی پروری به اندازه‌ای بود که با وجود رشد مصرف، نیاز به واردات را کاهش داد.

آبزی پروری جهانی، تولید و صید شیلات تا سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی وضعیت قیمت ماهی و سایر آبزیان تا سال ۲۰۳۴

پیش‌بینی می‌شود قیمت واقعی تمامی دسته‌های محصولات آبزی در طول دوره چشم‌انداز کاهش یابد، که بیشترین کاهش مربوط به روغن ماهی (۲۶٪ کاهش، با میانگین سالانه ۰.۸٪ رشد) و محصولات ماهی تجاری (۱۹٪ کاهش، با میانگین سالانه ۱.۳٪ کاهش) خواهد بود در حالی که انتظار می‌رود قیمت واقعی همه گروه‌ها تا سال ۲۰۲۸ کاهش یابد، از سال ۲۰۲۹ به بعد، قیمت روغن ماهی و پودر ماهی به تدریج با نوساناتی افزایش یابد، در حالی که قیمت محصولات صید طبیعی، آبزی پروری و ماهی تجاری تا پایان دوره چشم‌انداز همچنان روند نزولی خواهند داشت. در مقایسه با مقادیر تاریخی، قیمت واقعی محصولات صید طبیعی، آبزی پروری و ماهی تجاری در سطح پایین باقی خواهند ماند، در حالی که قیمت روغن ماهی و پودر ماهی بالا خواهند بود اگرچه کمتر از اوج‌های تاریخی (سال ۲۰۲۳ برای روغن ماهی و سال‌های ۲۰۱۲-۲۰۱۴ برای پودر ماهی) است. در شرایط اسمی، انتظار می‌رود قیمت محصولات آبزی پروری و صید طبیعی به ترتیب ۸.۷٪ (با میانگین سالانه ۱٪) و ۱۲٪ (با میانگین سالانه ۱.۰٪) افزایش یابد. با این حال، در شرایط واقعی، قیمت‌ها به ترتیب ۱۳٪ در آبزی پروری و ۱۰٪ در صید طبیعی کاهش خواهند یافت.

شرکت سرمایه گذاری
امین توان آفرین ساز

وب سایت: www.etavanafarin.ir
امور سهام: ۰۲۱ - ۶۶۵۲۷۰۱۳ - ۶۶۵۲۷۰۱۴
تلفن: ۰۲۱ - ۵۴۷۰۸۰۹۰

شرکت کارگزاری آرمون بورس (سهامی خاص)

وب سایت: www.armoonbourse.com
افتتاح حساب آنلاین: www.armoonregister.com
تلفن: ۰۲۱ - ۵۴۷۰۸۸۸۸

مهرگان
صندوق سرمایه گذاری
اختصاصی بازگردانی

وب سایت: www.mehreganfund.com
دورنگار: ۰۲۱ - ۶۶۵۳۱۵۵۴
تلفن: ۰۲۱ - ۵۴۷۰۸۰۰۰

سبدگردان مهرگان

وب سایت: www.mehregan-portfolio.ir
دورنگار: ۰۲۱ - ۶۶۵۳۳۲۸۹
تلفن: ۰۲۱ - ۶۶۵۳۳۲۹۸

گروه مالی مهرگان

چشم انداز ما؛
کسب جایگاه یکی از سه
گروه مالی برتر کشور

تهران، خیابان ستارخان، خیابان حبیب الهی، بلوار متولیان، پلاک ۷

بیانیه سلب مسئولیت

گروه مالی مهرگان مسئولیتی در قبال صحت و کفایت اطلاعات افشا شده توسط نهادها و سازمان های ناشرداده ها و اطلاعات ندارد و در خصوص ضرر ناشی از اتکاء به تمام یا بخشی از مندرجات این گزارش، از خود سلب مسئولیت می نماید.

۰۲۱ - ۶۶۵۳۱۵۵۴

۰۲۱ - ۵۴۷۰۸۰۰۰